

DEBRECZEN

Kéletmagyarországi Napló — XVIII. évfolyam 25. szám — 1941 január 31. péntek — Ára: 12 fillér

HITLER BESZÉLT

„Ha eljön az óra, nekilendülünk döntő csapásokra... Hogy mire használtuk fel az időt, azt ellenségeink ebben az évben látni fogják... A német véderő így, vagy amúgy: kikényszeríti a döntést... Ha az angol a Balkánon megjelenik, megtámadjuk ott is... A német nép nem tervez semmit az amerikai nép ellen, de aki Anglián segíteni akar, vegye tudomásul, hogy minden hajót megtorpedózunk, mely torpedócsöveink elé kerül”

Reuter jelentés szerint az angol csapatok bevették Dernát

Roosevelt javaslatát a külügyi bizottság módosításokkal elfogadta

Hitler vezér és kancellár tegnap beszédet mondott, melyben a jövő eseményeket illetően fontos kijelentések foglaltatnak.

A beszédet a német nemzeti szocializmus uralomra jutásának nyolcadik évfordulóján tartotta és ennek megfelelően visszpillantást vetett a nyolc év előtti időkre. Bevezetőben Anglia világhatalmi törekvéseiről beszélt és hangoztatta, hogy Európa belső ajultsága lehetővé tette Angliának, hogy esetreléseire a szükségnek megfelelően államokat játszon ki államok ellen. Ezzel az európai erőt mindig belső harcokba keverje és ezáltal a maga részéről teljes nyugalommal nyomuljon előre, a világ, viszonylag ellenállásban gyenge területeire s mégis, ha ma még Anglia világhatalmáról, vagy Angliáról, mint a világ uráról beszélünk, ez örültség. Anglia — úgy mond — világhódítása ellenére belsőleg szociális téren a legelmaradottabb állam Európában. De a brit világhatalom — folytatta Hitler — kifelé is már csupán látszat. Szerte a világon új központok alakultak, új államok keletkeztek, az egész brit világhatalmi gondolat azon alapszik ma is, hogy Anglia állandóan idegenekhez juthasson, akiket felhasználhat a kontinensek ellen. Azonban az európai kontinensen kívül hatalmas államok keletkeztek, amelyek Angliára nézve teljességgel megtámadhatatlanok. Angliának most kísérletet kell tenni arra, hogy ezeket a világhatalmokat egymás ellen kiájtassa, hogy ily módon legalább a látszatát fenntartsa világhatalmának.

Hitler ezután rátért a nemzeti szocialista mozgalom megalapításának taglalására és ismét megállapította, hogy 1933-ban Hindenburg vezértábornagy elnöksége alatt törvényes úton jutott hatalomra. A nemzeti szocializmus a demokráciában a demokráciával győzött a demokrácia ellen. Beestelen lennék és megérdemelném a megkövezést — folytatta Hitler, — ha az eredeti programtól csak egy lépésnyire is eltértem volna, vagy eltérnék. Külpolitikai téren egyetlen egy programot állítottam fel, **Wersailles kiküszöbölését**. Azt az utat követtük, amelyen kényszerűségből kellett haladnunk, de mindig gondoltunk arra, hogy lehetőleg mégis megegyezésre jussunk. Amikor aztán láttam, hogy Angliában a világháború ré-

gi háborús uszítói újból megkezdtek gonosz tevékenységüket, tisztában voltam vele, hogy ezek az emberek nem azon igyekeznek, hogy igazságos megegyezést találjanak Németországgal hanem újból azt hiszik, hogy Németországot könnyű szerrel letéperhetik. Ezekben az években 1934-től kezdődően most már fegyverkeztem, mégpedig nagyon is fegyverkeztem. **A német nép tudja ezt ma már, de még távolról sem tud mindenről.** A lényeg az, hogy minden megtörtént. Angliának újból és újból odanyújtottam kezemet. Egyenesen programpontra volt, hogy az angol néppel megegyezésre jussak. Nem is volt semmiféle vitás pontunk. **Egyetlen, egy dolgról volt szó: a német gyarmatok visszaadásáról.** Ezzel kapcsolatosan pedig azt mondtam, hogy ezt majd egyszer kialakítsuk. Újból és újból keztem nyújtottam az angol felé, mégis minden hiába volt. Ennek okai tisztán állanak előttünk. Gyűlölik államunkat. Ha a háború még sokáig tart, — folytatta, — nagy szerencsétlenség lesz Angliára, még sok mindent meg fog énni. Visszapillantásképen egyet már is mondhatok, ezt a háborút gyakorlatilag már eldöntötte az az év, amely mögöttünk van. Egy néhányszor olvastam, hogy az angolok valahol nagy támadást akarnak kezdeni. Egyetlen vágyam, hogy ezt közöljék velem előre s akkor már előre kiürítem a kérdéses területet. Nagyon szívesen megkímélem őket a partaszállítás nehézségeitől. De mire számíthatnak most az angolok? **Mi itt állunk ezen a szárazföldön és innen bennünket többé senki el nem mozdít.** Bizonyos támaszpontokat teremtettünk magunknak s ha eljön az óra, nekilendülünk a döntő csapásoknak. **Hogy erre használtuk az időt, azt ezek az urak ebben az évben történelmileg tudomásul fogják venni.**

— Miben bizakodnak hát? Mások segítségével, Amerikában? Csak egyet mondhatok, minden lehetőségét már eleve számításba vettünk: **a német nép nem tervez semmit az amerikai nép ellen.** Németország az amerikai szárazföldön még sohasem képviselt érdekeket. Ha most ez a szárazföld ezután netalán megkísérli a beavatkozást az európai összvetésbe, akkor annál gyorsabban változik meg a célkitűzés, akkor Európa mégis csak védekezni fog. Egy do-

logban azonban téves elképzeléseknek senki se adja át magát. **Azt hiszem, hogy aki Anglián segíteni akar, annak minden bizonynyal tudnia kell, hogy minden hajót megtorpedózunk, amely torpedócsöveink elé kerül.** Olyan harcban vagyunk, amelyet mi nem akartunk. Ellenkezőleg, ha azonban a többiek akarják a harcot és az a céljuk, hogy a német nemzetet kiirtsák, akkor még elképedtebben fognak csodálkozni. Ezúttal nem találnak elemxyedni. Németországra, mint a világháborúban. Az urak meg lehetnek győződve róla, hogy az elszámolás egyetemes és az egyenleget a háború végén ki kell majd egyenlíteni. Tétel tételért, négyzetkilométert négyzetkilométerért. És még egy dolgról kell meggyőződve lenniök, a Duce és én nem vagyunk üzleti alkuszok. Ha mi ketten egymásnak kezelt nyújtunk, olyan férfiak kézzorításáról van szó, akiknek van becsületük. És ez az év folyamán remélhetőleg még kiviláglik az urak szemében. **Talán a Balkánon is reménykednek? En arra sem sokat adnék, mert az az egy bizonyos, hogy ahol az angol megjelenik, ott mi megtámadjuk és elég erősek vagyunk rá.** Talán abban reménykednek, hogy még bevonhatnak más államokat? Csak egyről biztosíthatom mindnyájukat, minden lehetőséget, amely egyáltalán elképzelhető számításba vettünk. A végén a mi győzelmiünk áll! A többiek talán még az éhségben reménykednek? Mi eleve tudtuk, hogy a háborúban feleslegről természetszerűen nem lehet szó. Ehenhálni azonban a német nép sohasem fog, inkább az angol. Nyersanyaghiány? Ezt is előre láttuk. Erre való a négy éves terv.

— **Egy annyira felszerelt véderővel megyünk bele az újesztendőbe, amilyen a német történelemben még sohasem volt.** A szárazföldi hadosztályok számát hatalmasan megnöveltük. A tengeren a tavasszal megkezdődik a buvárhajó háború és akkor majd ott is észreveszik, hogy mi nem szunyókáltunk. A légitűgyvernem hasonlóképpen elvégezi, amit maga elé szabott. **Igy, vagy amúgy, az egész véderő ki fogja kényszeríteni a döntést.** Az 1941. év és erről meg vagyok győződve, hogy Európa nagyarányú újrendezésének történelmi éve lesz. A program nem lehet semmi más, mint a világ fel-tárasa mindenki előtt, megtörése

az egyesek előjogainak és megtörése bizonyos népek zsarnokságának. Ez az év végül hozzá fog járulni ahhoz, hogy igazán biztosítsuk a népek kölcsönös megértésének alapjait és ezzel a népek kiengesztelődését. Nem akarnék megfedkezni egy visszaemlékezésről. Még 1939 szeptember 1-én céloztam a német birodalmi gyűlésen arra, hogy ha a zsidóság a világot igazán beletaszítja egy általános háborúba, ezzel Európában az egész zsidóság eljárt szótlanra kerül. Még most nevezhetnék ezen, de az elkövetkezendő hónapok és évek megmutatják, hogy ebben a tekintetben is helyesen jósoltam. Az elmúlt év a legnagyobb sikere éve volt, de mindenesetre a nagy áldozatok is. Csodálatraméltó közösségi gondolat tölti el népiünket s ma csak az az óhajunk, hogy ez a gondolat egész erejével maradjon fenn közöttünk az elkövetkezendő esztendőben.

Deutschland Sieg Heil! — kiáltással fejezte be Hitler beszédét, melyet fentiekben az MTH kiadásában ismertettünk. A beszédet különben a magyar rádió is közvetítette.

WASHINGTONBAN

a képviselőház külügyi bizottsága kétheti vita után zárt ülésen jóváhagyta a Roosevelt-féle felhatalmazási és hadianyagkölesönzési törvényjavaslatot. A bizottság ezt a jóváhagyást csak bizonyos fenn-tartásokkal mondotta ki. A legfontosabb kikötés az, hogy az elnöknek adandó teljhatalom legfeljebb 1943 június 30-ig szólhat; kötelezik ezenkívül az elnököt, hogy szabályos időközökben jelentést tegyen a kongresszusnak, mire használta fel a teljhatalmat; kötelezték az elnököt végül arra is, hogy mielőtt hadianyagot ajánl fel Angliának, tartozik kikérni a legfőbb amerikai hadvezetőség véleményét. Az ellenzék legfontosabb követelését, amely arra irányult, hogy megsérült angol hadihajókat ne lehessen kijavítani amerikai kikötőkben, elvetette a bizottság. Az elszigetelődési tábor bizottsági tagjai a szavazás után kijelentették, hogy tovább folytatják harcukat a plénumban, mert aki akarják venni a Roosevelt-féle javaslatot megfogadják.

Mint az Associated Press jelenti Washingtonból, a képviselőház külügyi bizottsága esztörtékön elfogadta az angol megsegítéséről szóló törvényt.

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

Elvetették azt az indítványt, hogy két-milliárd dollárban állapítsák meg a felső határt. A törvényjavaslat most a plénum elé kerül, ahol előreláthatólag hétfőn kezdik meg a javaslat tárgyalását.

A Reuter Iroda Washingtonból így jelent: A képviselőház külügyi bizottsága elfogadta a demokráciának nyújtandó támogatásról szóló törvényjavaslatot.

JAPAN ÉS AMERIKA

Még nem hagytam fel minden reménnyel, hogy az Egyesült Államok megértéssel fognak viselkedni Japán helyzete iránt — jelentette ki Macuoka külügyminiszter az országgyűlésen. Rámutatott arra, hogy ezért küldte ki nagykövetségként Nomura tengernagyot Washingtonba, ahol súlyos feladat vár rá. Nomura megkísérli megérteni Roosevelttel és Hullal, hogy az emberiség sorsa forog most kockán, nem pedig csupán Amerikáé és Angliáé. Ugyanakkor pedig tudja az amerikaiak — mondotta Macuoka — Japán elvan számára rá, hogy minden körülmények között valóra váltja nemzeti törekvéseit.

DERNA

Az angol Reuter Iroda kairói távirata szerint hivatalosan jelentik, hogy az angol csapatok bevettek Dernát.

Semleges katonai szakértők véleménye szerint Tobruk eleste után a líbiai hádműveletek jelentősen szélesedtek.

Derna Tobruktól nyugatra fekszik. Egyes osztagok a fensík déli határa felé kanyarodva igyekeznek érintkezést keresni a Mekkei körül elhelyezett olasz csapatokkal, amelyek ott erős állásokat építettek ki.

Az Aziona Coloniale című olasz felhívatás gyarmati folyóirat a kelet-afrikai hadihelyzettel foglalkozva ezeket írja:

Kasszala kiürítése után Cheru vidékén folynak a harcok. Kenyában az angolok szintén támadásba mentek át, úgyszólván ezekre a területekre, melyek eddig támadásban voltak, most a védekezés feladata hárul. Mi bízunk benne — írja a lap —, hogy az utóbbi napokban az Eritreában végrehajtott visszavonulások megszüntnek.

AZ EGYESÜLT ÁLLAMOK CSENDES-ÓCEÁNI HÁBORÚS ELŐKÉSZÜLETEI elérték csúspontjukat, mint Tokióból jelentik. A haditengerészet tartályhajóinak és egyéb szállítóhajóinak forgalma Hawai és az Egyesült Államok között állandóan növekszik.

DONOVAN EZREDES

Roosevelt megbízottja pénteken Athénból jövet a török fővárosba érkezett. Roosevelt üzenetét vitte a török köztársasági elnöknek.

HIMLER OSLÓBAN VAN

Az olasz lapok közlik, hogy Himler jelenleg Oslóban tartózkodik, ahol részt vesz a Norvégiában nemzeti szociálistákból alakult SS csapatok eskütételén. A lapok ezzel a hírrel kapcsolatban megállapítják, hogy ez a hír önmagában cáfolata azoknak az angol és amerikai jelentéseknek, hogy Himler Olaszországban van és ott az állítólagos lázadók ellen megszervezi a Gestappo hálózatot.

MIÉRT LÉPETT GÖRÖGORSZÁG HÁBORÚBA?

Egy bolgár lap állást foglal Metaxas halálával kapcsolatban és kifejti, hogy Metaxas tulajdonképpen stratégiai megfontolásból

lépett a háborúba. Egyrészt az angol flotta veszélyeztette Görögországot, másrészt Olaszország és nem Németország támogatott követeléseket. Ez a megfontolás Metaxast arra az elhatározásra bírta, hogy Angliával szövetségbe lépjen a háborúba, de azért Német-

Metaxas utolsó drámai beszélgetése Wavell tábornokkal

RÓMA, január 30. (MTI.) A Giornale d'Italia belgrádi tudósítója jól értesült körökre hivatkozva drámai leírást közöl Metaxas és Wavell angol tábornok legutóbbi megbeszéléséről. A tudósító értesülése szerint Metaxas és Papagos tábornok, vezérkari főnök legalább négy teljesen felszerelt angol vagy ausztráliai hadosztályt kért. Wavell tábornok kijelentette, hogyha Anglia megfelelő hajóval rendelkezne, akkor elsősorban az Egyiptomban harcoló egységeit erősítené meg újabb hadosztályokkal. Metaxas nyomatékosan kér-

Heves harcok a görög-albán hadszíntéren

Belgrád, január 30. A görög-albán hadszíntérről érkező legújabb jelentések arról számolnak be, hogy a hadszíntéren úgyszólván valamennyi szakaszán heves harcok dúlnak s nagyobb csaták vannak kialakulóban. Az elmúlt huszonnégy órában úgyszólván szünet nélkül folyt a tüzéségi párbaj. Különö-

A francia politikai helyzet feszültsége nő

Párisból jelenti az NST. A francia politikai helyzet feszültsége nő. A végső döntés már nem halasztható sokáig, mert a német kormány franciaországi megbízottja, Abes nagykövet befejezte németországi tárgyalásait és visszaérkezett Párisba, hogy rendezze az ügyeket. Amikor néhány héttel ezelőtt Németországba utazott, a vichy-i kormány különféle kérdéseket juttatott el a német kormányhoz. Vichyben azóta feszült izgalommal várták a német választ. A párisi sajtó egyre élesebben támadja a vichy kormányt. Minden jel arra mutat, hogy Páris és Vichy között végleg kifizédnek az ellentétek.

A Petis Soir már azt a kérdést is felveti, nem veszélyeztet-e a vichy kormány magartatása a német-francia együttműködés egész politikáját, amely reményteljesen indult Hitler és Petain találkozásánál.

A Nouveau Temps egyenesen azt írja, hogy a vichy kormány mostani összetételében egyáltalán nem jöhet számításba Németországban, mint tárgyaló fél. A kormány tagjai közül csak a katonák tanúsítanak lojális magartatást Németország iránt. A lap kormányváltozást követel és azt írja, hogy gyökeres kormányváltozás nélkül a legnagyobb veszedelem fenyegeti a német-

Mussolini és Hitler táviratvása

Berlin, január 30. (Német T I): Németország talpraállításának nyolcadik évfordulója alkalmából Viktor Emánuel király és császár táviratot intézett a Führerhez. A Führer szintén táviratban válaszolt.

Mussolini olasz kormányfő a Führerhez a következő táviratot intézte: A hatalomra jutásának 8. évfordulója Olaszországot és Németországot testvéri közösségben találja, az új Európa megteremtésére irányuló nagy forra-

országgal barátságban maradt és ellenállt Anglia szertelen követeléseinek.

Bizonyos ingadozás állott elő a görög politikában Németország és Anglia között és ugyanakkor a német politika is ingadozást mutatott Görögországgal kapcsolatban.

te az angol tábornokot, hogy küldjenek az eddignél nagyobb segítséget. Ezt már a tábornok legalább is egyelőre kereken megtagadta. Hír szerint az akkori tanácskozás drámai fordulatot vett. Metaxas és Papagos azzal fenyegetőztek, hogy ilyen körülmények között Görögország feladja a harcot. Wavell tábornok erre kénytelen-kelletlen megígérte, hogy bizonyos számú angol csapatot küldenek majd Görögországba, legalább is formálisan kifejezésre juttatják az angol-görög együttműködést.

sen heves harcokat jelentenek a Devoli folyó mellékéről és a Szkumbi folyó forrásvidékéről. Erős nyomást fejtenek ki az olaszok Estrovicei Bohinjai magaslaton. Egyes helyeken a harc szünetre fordult. Nagyobb harcokat jelentenek a Vojza folyó mentéről és a Kilsura vidék környékéről.

francia együttműködést. Petain tábornagy a január 21-iki találkozó alkalmával ünnepélyes ígéreteket tett Laválnak, de azóta mindenféle mesterkedések folynak, amelyeknek céljuk, hogy megakadályozzák az ígéret teljesítését. Franciaországot egyesek a monarchista-korszakba akarják visszavinni, fel akarják támasztani a forradalom előtti állapotokat. A Paris Soir Flandria külügyminiszter személyét is támadja, a tanácsadó kamara felállítását állameszinynek nevezi, amelynek beláthatatlan következményei lehetnek. Abban a pillanatban, amikor a rendszer meginog, elkerülhetetlen lesz a forradalom.

Párisban és a megszállott területen most már ellenpártot is szerveznek a Petain nemzeti egységpárt ellensúlyozására. Ennek a pártnak a neve „Nemzeti Népegység Pártja” lesz, szervezői azt tervezik, hogy propagandájukkal elérje váganak a vichy kormány pártalakítási törekvéseinek.

A nemzeti egység párt megalakulásának előkészítését tanulmányi bizottság végzi, ennek legfőbb irányítója maga Petain tábornagy. A tanulmányi bizottság negyven tagját szerdán nevezte ki Petain tábornagy.

dalmi végső harcban. A mai ünnep alkalmából az egész olasz nép egyesül velem, változatlanul hűséggel, abban a rendíthetetlen elhatározásban, hogy a végső győzelemig küzdünk.

A Führer a táviratra a következő választ küldte: A baráti és szövetséges olasz néppel vállaltva harcol tovább a nemzeti szocialista Németország, szilárd elhatározással a végső győzelem biztos tudatával az új Európáért.

Árad a Duna és nagy területeket fenyeget

Bánffy földművelésügyi miniszter megsejmelte a veszélyeztetett területeket

Budapest, január 30. (MTI.) Báró Bánffy Dániel földművelésügyi miniszter csütörtökön a déli óráktól egész a késő esti órákig szemleutatót tartott a Duna áradásától szenvedett területen. Szemleltja egészen Dunaföldvárig vitte. A Dunának mindkét partján megsejmelte az árvízvédelmi munkálatokat, a víz alá került területeket s megette a szükséges intézkedéseket.

A Duna szintje jelenleg igen magas és súlyosbítja a körülményt az, hogy be van fagyva, jórésben összefüggő

METEOR MOZGO műsora:

Pénteken—Szombaton—Vasárnap

„Tarzan és fia”

Johnny Weissmüller batak- és zsungelfilmje

jégtorlaszok vannak, amelyek további alakulásától, megindulásától nagyobb vidékek sorsa függ. Kiskunlacháza és Pereg közötti rész víz alatt áll. A falvak lakossága szorgalmasan dolgozik a gátak emelésén. Dunaföldvártól kezdve a miniszter a Duna jobbpartján folytatta útját és megsejmelte a jégtorlaszokat. Jelenleg az a helyzet, hogy a torlaszok olyan hosszú szakaszt foglalnak el, hogy azoknak bombázása nem kecsegtet nagyobb eredménnyel. Dunapentélénél legmagasabb az árvíz. Itt a Dunához vezető utat is ellepte. Adony határában a víz átszakította a gátat és mintegy 3000 hold földet árasztott el. A gát helyreállításán megkettőzött erővel dolgoznak. A sörkevári hídnál, amelyet a tavaszi áradás elvitt, az épülő új híd állványzatát az ár részben szétrombolta. Az állványzat mentési munká-

APOLLO filmszínház.

Ma utoljára a

HALÁLOS

TAVASZ

lata folyik. Egészen Ercegig lehet látni a vízzel borított földeket.

Német légi és tengeri támadások

Berlin, január 30. Német T I értesülése szerint német harcrepülőgépek erősebb kötelékei a csütörtökre virradó éjszaka több egymást követő hullámban sikerrel támadták meg Londont. Egész sor tűz keletkezett és több helyen erősen elharapódzott. A tüzek fő nye nagy távolságokra elvilágított.

Nemrégiben egy közös éjszakai két német előőrs naszád a csatorna francia partján elsüllyesztett három angol gyors naszádot, amidőn ezek meglepetésszerű támadást akartak intézni a német naszádok ellen. Mielőtt a németek horgonyokat felszedtek volna, az angol gyorsnaszádok körvonalai már közvetlen közről látszottak. A német hajók a legutolsó pillanatban tudtak felkészülni a szükséges mozdulatokra, hogy kikerüljék az angolok torpedóit. Később üldözésbe vették az ellentét és kemény harc után elsüllyesztették a három angol gyorsnaszádot.

Az idei tél negyedik hideghulláma érkezett Magyarországra

A meteorológusok véleménye szerint az idei tél negyedik hideghulláma vonul át a mostani napokban hazánkon. — A kemény hideg az ország egész területén tovább tart. A csütörtöki napon a legnagyobb hideget Körösmező vidékéről jelentették, ahol —30 fokot mértek. Budapestben az éjszakai órákban —15 fok alá süllyedt a hőmérséklet. A meteorológusok rámutatnak arra, hogy amikor a harmadik hideghullám véget ért és minden átmenet nélkül igen erős felmelegedés következett be, az emberek azt hitték, hogy vége a télnek és beköszöntött a tavasz. Ilyenkor elejtik az emberek, hogy minden télen vannak enyhülési időszakok, melyek egy-két héttig is eltartanak, utána azonban szabályszerű hullámváltás szerint ismét beáll a hideg. Az idei januárban az volt a rendkívüli, hogy a nagyon enyhe és nagyon hideg időszakok minden átmenet nélkül követték egymást.

Időjárásjelentés: A rendkívüli hideg szárazföldi eredetű levegő uralma hazánkban változatlanul tart.

Jóslás: Mérsékelt szél, az ország keleti felében derült idő, nyugaton felhősebb és kisebb havazás lehetséges. A hideg tovább tart.

Milliárdos angol hadikölcsön

London, jan. 30. A Reuter Iroda parlamenti tudósítója írja, hogy az alsóház a legközelebbi jövőben tárgyalni fogja az új hadikölcsön megszavazását. A kölcsön összege vőlszínűleg egy milliárd font sterling lesz.

Dr Dobray Endrét Szatmárra aljegyzőnek nevezték ki

A belügyminiszter Szatmárnémeti sz. kir. városhoz dr Dobray Endre debreceni közigazgatási fogalmazót II. oszt. aljegyzővé kinevezte.

Vigszínház mozgó

Az óriási érdeklődés miatt még mára prolongálva s így ma végérvényesen utoljára a legnagyobb magyar film:

Dankó Pista

Fősz.: JAVOR PÁL — Simor E. — Lukács M. — Tompa. — Rózsahegy.

CSÁKY KÜLÜGYMINISZTER UTOLSÓ ÚTJA

Teleki miniszterelnök mondott gyászbeszédet: »Csáky István a hazafiasságnak áldozta fel testi-lelki erejét«

Budapest, január 30. Az egész ország részvételével kísérték utolsó útjára Csáky István külügyminisztert. Az Országban kezdődött a nagy temetés. A kupolacsarnok mély gyászba öltözött. Virághalomban, koszorúk erdejében állt a ravatal. Az ezüstveretű koporsó mögött fekete gyászdrapérián hatalmas fehér kereszt. A koporsó előtt 11 biboripárnán az elhunyt külügyminiszter kitüntetései. A koporsón egyetlen koszorú, az özvegye, piros rózsákból fonva. A többi koszorú kétoldalt, le egészen a lépcsőházig.

A koporsótól balra foglal helyet a gyászoló család, az elhunyt felesége, édesanyja és huga. Egyre érkeznek az előkelőségek és külföldi notabilitások, a német, olasz, jugoszláv kormány képviselői. Ott van-

Gróf Teleki Pál miniszterelnök gyászbeszédé

Amidőn az Erdélyről történt pécsi döntés estéjén hazatértünk, a nemzethez szólva azt mondtam:

»A munka oroszlánrésze Csáky István barátomra esett. Forduljon a nemzet szeretettel és bizalommal feléje és érezze azt, ki je van Csáky Istvánban!«

— És ma én kell itt álljak és én kell büszköttem az egész nemzet nevében azt, akiben — mint sokkal fiatalabban — közös munkánk folytatóját, fiatalabb utódok nevelőjét láttam.

— Az, aki élete munkájával reményt és bizalmat ébresztett jelenünkben, — élete múltjának összefoglaló pillanatában örök reményt fakaszt a nemzet örökkévaló erejében, — amelynek egy ősi törzsen ma is ilyen hajítás fakadhatott.

— Az emberek szemében Csáky István 21 éves diplomata működése alatt fényes, magasröptű pályát futott be. Én, aki munkásságának első napjától kezdve munkatársa voltam, tanúja vagyok annak, hogy ezektől az első napoktól kezdve Csáky István vezető egyéniség volt.

— Amikor mint a szegedi ellenforradalom külügyminisztere megfontoltabb, komoly munkatársat kértem magam mellé Bécsből Bethlen Istvántól, két hét alatt meggyőztem arról, hogy a diplomataiskolából röviddel előbb kikerült 25 éves Csáky István az az ember, aki a megfontolt, komoly munkatárs szerepét a legjobban töltheti be. Az első hetektől kezdve leomlott közöttünk minden korkülönbség s nem miniszter és titkár, de egyforma és meghitt munkatársak voltunk mesterségünkön belül és kívül, az akkor újjábredő nemzeti élet egyéb terein is.

— Ott kezdtük már ketten a békétárgyalások előkészítő munkáját. Alig két-három ülés után hozzászólásai révén egyenértékűnek, egyenrangú vezető egyéniségnek elismert tagja volt az értekezletnek, amely nagyrészt hazánk legjobb koponyáiból állott.

— Csáky István attasé a magyar békedelegáció tudományos előkészítőjének titkáráként ment a magyar békedelegációval Párisba. De egyben Apponyi titkára is és meghitt, szeretett, mindenben megkérdezett munkatársa.

— Csáky a fődelegátusokból álló vezetőtanácsnak épügy jegyzőkönyvvezetője és szellemi támasza is, mint az előkészítő munkának volt. Ő vitte el a Quai d'Orsay-ra az összes problémákat, a magyar-

nak a főhercegek, a kormány tagjai teljes számban, az egyházi és polgári előkelőségek sora.

Tíz óra előtt 10 perccel felgyulnak a villanyegők és vakító világosságba borul a csarnok. Tíz óra előtt 2 perccel érkezik a Kormányzó, az egybegyűlt gyászoló sereg néma felállással üdvözl. Pontban 10 órakor bevonul gyászének hangjai közben Serédi Jusztinián bíboros heregeprimás a papság élén és kezdetét veszi a meghatározó gyászszertartás. Felhangzik a »Requiescat in pace« ősi komor dallama, a heregeprimás beszenteli koporsót.

Az egyházi szertartás után gróf Teleki Pál miniszterelnök lép a katedra elé és megindultan kezd gyászbeszédébe.

ság összes életkérdéseit felölelő első jegyzékünket, — ő aki 20—21 keserves, de a történész által majdnem hihetetlen rövidnek ítéltendő esztendő múlva maga vihette fokozatosan győzelemre ezeket az érveket.

— Emellett — mint mindegyikünk — szakelőadó is volt. Öneki jutott a ruténföld problémájának feldolgozása. És a sors különös kegyelméből ismét ő az, aki pontosan húsz év múlva — mint negyhónapos külügyminiszter — ezt a földet Magyarországnak visszaszerzi.

Teleki Pál ezután felsorolta az elhunyt pályájának különböző átlomlásait a miniszterségig, majd így folytatta gyászbeszédét:

— Köztudomású, hogy Csáky István mennyire átértézte korunknak háborús jellegét. Érezte, hogy az egész világ táborba szállt és mi is táborba szállunk és onnan háborús gyorsasággal kell halljunk, felfogjunk, intézkedjünk, harcoljunk. Hivatalában tábori ágyon alszik, táborserűen íróasztalán étkezik, pedig már akkor is beteg, beteg a világháború alatt, a francia internáltságban töltött idő óta, ahol a betegség csiréit szerezte.

— És csak az, aki mindenre kiterjedő közös munkában élt vele, tudja, mily sokoldalú, mily mély, mily részletes és alapos volt tudása az ismeretek és a műveltség terén, mily mély, hiánytalan és költelességtudóan részletes volt érdeklődése a nemzeti múlt, a nemzeti élet minden nyilvánulása és minden szükséglete iránt.

— A mindenféle nyelven író, beszélő és gondolkodó, nemzetközi objektívítású érvekké harcoló Csáky Istvánnak az emberek felé ragyogó esze mögött nem szűnt meg soha dobogni a szíve. Az a szív, mely testileg is legerősebb volt bene és testileg is tartotta és amely magyar volt.

— Magyar volt Csáky István és minél beljebb látott az ember egyéniségébe, annál magyarabb. Magyar — akár barátal, akár ellenféllel állott szemben.

— Sohasem volt hangos hazafi. Mert a hazafiság túltermészetes és főleg túlszent volt neki. De a hazafiság volt élete — lelkiélete, — amelynek alávetette és feláldozta testi életét.

— Egy kis ország nagy és örök feladatának büszke öntudata élt benne, — de amely a reápolitikusban sohasem válhatott fenhéjázással. Csak belső kincs lehetett és volt, néha rejtett, de önönmagá-

ban, lelkében a nemzetet hordozó kincs. A magyar diplomata nehéz, gondterhes sorsát, a hazafi történelmi felelősségét hordozta ez a modern kor minden exigenciáját átérző sarja egy Árpáddal bejött ősi nemzetségnek.

— Ezeknek a gondoknak súlyát könnyítette testi künjait. Pedig az éssznek és szívnek harca sem volt kintől mentes, mert Csáky — mint a nemzetnek a külvilággal szemben legfőbb exponense és legvilágosabb fője — legjobban érzett minden cselekedetet, minden szót, minden szándékot, minden gondolatot, mely nemzetének használható vagy árthatott, mely nemzetére jó vagy rossz lehetett, barátságos vagy barátságtalan volt.

— Mélyen vallásos volt s a vallásos hit és a nemzeti hit és ősi fájának tradíciója örök bizalomná vált benne. Örök bizalomná, amellyel biztonsággal tudott szakadékok szélén járni, bámulatos keleti egyensúlyérzékkel, ez a kisesi, fekete, szívós, kemény magyar.

— Ezt a magyart vesztettük, ezt gyászoljuk. De nemesak egy nagy magyart, hanem hőst.

— Hőst, nem a hősi tett hőroszi értelmében, — de egész életet egyetlen hősi élményre és egyetlen hősi példává tevő heroikus formájában. Olyan hősiességet, mely a mindennapi, a rutinn munkában is az marad és amely nem egyes emberek számára, de a nemzet számára példa, a nemzetékek számára, melyek utána jönnek és a ma élő nemzeték számára elsősorban.

— Emellett Csáky István »Pisti« maradt teljes nagyságában is a nemzet legkomolyabb feladatainak magas polcán is mindenki, az ország Kormányzója, miniszter társai hivatali kollégái és munkatársai számára, mert mindenki szerette, pedig már pályája kezdetén a legkomolyabb fő volt, aki előtt tisztelettel hajoltak meg a legöregebbek is.

— A szeretetében síró nemzet tisztelettel hajtja meg fejét nagyfia előtt — azzal az ígérettel, am-

A belügyminiszter újabb 50.000 pengőt utalt ki Hajdú vármegyének a nép- és családvédelmi alapból

Hajdú vármegye részére a leszerelt katonák segélyezésére a múlt év decemberében a belügyminiszter 250.000 pengőt utalt ki a nép- és családvédelmi alapból. Ezt az összeget, mint kamatmentes hitelt, vagy munkabér előleget osztották ki az arra rászorultak között. A 250.000 pengő azonban kevésnek

bizonyult és újabb összeg kiutalásának kérésével fordult a vármegye a belügyminiszterhez. A minisztériumból most érkezett meg az értesítés, hogy Hajdú vármegye részére az alap terhére újabb 50.000 pengő segélyt utaltak ki, melyet megérkezése után nyomban kiosztanak.

Halálosvégű juhászpárbaj a furtai határban

Érdekes tárgyalás a debreceni törvényszék előtt

A furtai határban az elmúlt év végén halálosvégű juhászpárbaj történt. A tilosba tévedt nyáj miatt összevesztett Safrán János juhász a másik juhással, a 73 éves Rácz Imrével. A kampós botokkal akartak igazságot tenni és ebben a küzdelemben a 30 esztendővel idősebb Rácz Imre maradt a vesztes. Néhány erős ütés a földreterítette és a győztes Safrán szeges eszímájával még rugdosta is levert ellenfelét, aki behalt sérüléseibe.

A tárgyaláson Safrán beismerte, hogy botjával verte a 73 éves Rácz Imrét, de arra hivatkozott, hogy nem ő kezdte a verekedést és nem is akart verekedni az idős emberrel, de az rátámadt s azt kiabálta, hogy »vagyon én olyan legény, mint te, öcsém!«

A verekedésnek nem volt szemtanúja. A bíróság elé halált okozó sü-

lyos testisértéssel vádolta került Safrán. A tárgyalás adatai alapján erős felindulásban elkövetett emberölésben mondták ki bűnösnek és elítélték két és fél évi fegyházra. Az ítélet nem jogerős, mert az ügyész és elítélt felbezárta jelentettek be a táblához.

Reggeli
Magyarország
A magyar család lapja!

Főszerepben: SIMONE SIMON és JEAN GABIN.
Előadások: d. n. 5. 7. 9 órákor!
Híradó!

HUNGÁRIA
filmszínház.

MA ELŐSZÖR CSAK FELNÖTTEKNEK! A legújabb francia filmek:
A FEKETE ASSZONY

Óry István debreceni földbirtokos megvásárolta Lilian Harvey tetéleni birtokát

Évekkel ezelőtt a világsajtót bejárta a hír, hogy Lilian Harvey, a világhírű filmsztár magyarországi földbirtokos lett. A romantikus filmoperettek táncoslábú, lörékeny szépségű művésznője a Zichy-örökösöktől megvásárolta Zichy Géza grófnak, a félkarú zongoraművésznek kultúrtörténeli értékű kastélyát, ahol Liszt Ferenc halhatatlan rapszódiait szerette. Az arnyas parkkal körülvett főúri kastéllyal együtt Lilian Harvey birtokába került akkor 470 hold föld, melyen a világhírű sztár mintagazdálkodást vezetett. A csendes kis falu romantikus környezetében meghúzódó kastélyjal nem kevésbé romantikus tervei voltak Lilian Harveynek, itt óhajtott leélni csendben, falusi magányban a művészletől való visszavonulása utáni éveket. Évenként többször megjelent rövid időre a kastélyban, karácsonykor mindig fellépett, mint jóteknő tündér és a kastélyban hatalmas karácsonyfát állított a falu gyermekeinek és szegényeinek... Mások remek lován végigsuhan a falu utcáin, hosszú lovaglásokat tett a mezőn, kedvesen inlegetve a tiszteltetlenségű emberkeket. Az utóbbi időben azonban elmaradtak a tetéleni látogatások, karácsonyra sem érkezett meg a művésznő, aki ekkor már aláírta a szerződést, melyvel a 470 holdas birtokból 350 holdat eladott Óry Istvánnak, a kiváló debreceni földbirtokosnak és hitvesének, Polgáry Katalinnak és a kastélyt tartotta meg csak magának 120 holdnyi területtel.

A debreceni szempontból rendkívül örvendetes és nagyjelentőségű földvásárlás birtokpolitikai eljárás során csak most jutott el végső döntéshez. Különböző hatóságok határozatai után dr. Hódy Béla ügyvéd, aki úgy Lilian Harveynek, mint Óry Istvánnak jogi képviselője volt ebben a birtokeladási ügyben, az Országos Földbirtokrendező Bíróság elé vitte az ügyet és az OFB tanácsa helyt adva dr. Hódy Béla érvelésének, jóváhagyta az Óry István és Lilian Harvey között létrejött adásvételi szerződést. Ezzel a véghatározattal egy kitűnő debreceni gazda és évszázadokon át különösen az állattenyésztés terén kiváló eredményeket elért, palinás nevű gazdacsalád kezébe került a tetéleni birtok és ennek áldásos hatását meg fogja érezni a tetéleni és környéki lakosság is.

Lilian Harvey pedig, akinek egyik franciaországi filmvállalata nem váltotta be a hozzáírt reményeket és valószínűleg ezzel kapcsolatban vált szükségessé, hogy a tetéleni földbirtok egyik részétől megváljon és azt továbbadja, értesülésünk szerint rövidesen ismét ellátogat Magyarországra, ahol a tetéleni kastélyt és a hozzá tartozó 120 hold földet megtartotta, mert az annyira szívéhez nőtt, hogy változatlanul ide akar mindig visszatérni pienni, ahol a kastély öreg falai már a harmadik világhírű művész életének egy darabját zárják magukba: Zichy Géza gróf és Liszt Ferenc után a Lilian Harveyét.

Tudnivalók a népszámlálásról

Ki a 11—70 éves férfi, ki a 16—50 éves nő a népszámlálás idején. — Fióküzletek, zsidó szülők és na gyszülők problémája.

A népszámlálás vezetőjéhez s lapunk szerkesztőségéhez részint telefonon részint írásban, különböző kérdéseket intéznek összehírési ügyekben. Ezek közül a fontosabbakra, melyek szélesebbkörű nyilvánosságot értenek, lapunk útján válaszol Csobán Endre főlevéltáros.

Ilyen mindenekelőtt a zsidó nyilvánfartólap kérdése, amelyet tudvalegyen 11—70 éves férfiakról és 16—50 éves nőkről kell kitölteni. Mivel a népszámlálás valóságos végrehajtása egy hónappal kitöltődött, az a kérdés merül fel hogy ki a 11. éves és 70. éves férfi s ki 16. éves és 50. éves nő. A számlálóbiztosok erreszve pontosan ki vannak oktatva. A nagyközönség számára közöljük, hogy ebben az egy esetben az életkort úgy kell számítani, mintha az összehírési csakugyan megkezdődött volna a kormányrendelettel megállapított időben, 1941 január hó elsején. Tehát 11. éves férfiak azok, akik 1929-ben születtek, 70 évesek azok, kik 1870-ben 16 éves nők, akik 1924-ben és 50 éves nők, akik 1890-ben születtek. Hangsúlyozni kell azonban, hogy ez az időszakmítás kizárólag a zsidó népmozgalmi nyilvánfartólap és az úgynevezett katonai sz. szempontjából érvényes és abból a szempontból, hogy kikről kell ezeket a lapokat kitölteni. Pl. annak a megállapításánál, hogy valaki hány év, és hány hónap óta lakik egy városban, egy lakásban, mennyi idő óta van munkaadójánál alkalmazva, vagy mennyi idő óta van munka nélkül stb. az 1941. év január hónapját is figyelembe kell venni.

Nehézségek merültek fel fióküzletek ndatának a kereskedői kérdőívbe való bejegyzésénél. Erreszve azt kell figyelembe venni, hogy minden debreceni üzletet Debrecenben kell összehírni, akár itt van a központja, akár nem s az utasítás határozottan hangsúlyozza, hogy a fióküzletekről abban az esetben is külön kérdőívet kell kitölteni, ha központjuk ugyanabban a városban van amelyikben a fióküzlet. A fióküzlet kérdőívén nem a fióküzlet tulajdonosának, hanem a fióküzlet tényleges vezetőjének a személyi adatait kell bejegyezni. A debreceni népszámlálás vezetőjének nincs kifogása az ellen, ha olyan fióküzletek, amelyeknek központja Budapesten van, felküldik a kérdőívet ellenőrzés szempontjából a központjukhoz. Az egész felküldés s vissza küldés azonban nem vehet igénybe többet három napnál, s visszaérkezés után a debreceni fióküzletek kötelesek a ki-

töltött kérdőívet esetleg a számlálóbiztos lakására is elküldeni, ha az úgy kívánja. Nem méltányos ugyanis, hogy a számlálóbiztos, akinek munkája pontosan percre ki van szabva, egyes egyének, vagy üzletek miatt idővesztést szenvedjen.

Arra a kérdésre, hogy valaki zsidónak tekintendő-e vagy nem, minden ősz szelirt egyének felelni kell olvellenül, még a legrégebbi debreceni családok leszármazóinak is. A felelet „igen”, vagy „nem” szó aláhúzásával történik. — A „nem” szó után be kell jegyezni szintén minden összeirt egyének számokkal, hogy hány zsidó szülője és zsidó nagyszülője van. Pl. 2 szülő, 3 nagyszülő, — vagy 1 szülő, 2 nagyszülő stb. — Ahol sem a szülők, sem a nagyszülők között nincs zsidó, ott a bejegyzés a következő képen — történik: szülő, — nagyszülő. Tehát két rövid vízszintes vonal jelzi a nemleges választ. Ezzel kapcsolatban felhívjuk a figyelmét a közönségnek, hogy a fentemlített zsidó kérdések nem csak a számlálólap 12. kérdésénél fordulnak elő, hanem a H. nyilvánfartólap XI. kérdésénél, az ipari és kereskedelmi kérdőív 13. kérdésénél és a katonai szelvényen is. A népszámlálási lapok egy részén az erre vonatkozó (a zsidó felmenőket tudakoló) kérdés nincs előnyomva, de ebben az esetben is feltétlenül be kell jegyezni a zsidó szülők és nagyszülők számát.

A szagosító leplezte le a tolvajt

A hajdúdorogi gyógyszerértárból húzamosabb időn át lopkodták a piperezket, szagosítókat, kölniket, púdereket, szappanokat. A gyógyszerész, Szabó Mihály jelentette a csendőrségnek a lopásokat. A tolvajt a szagosító leplezte le. A csendőrségnek ugyanis feltűnt, hogy az egyik vasárnapi mulatságon az egyik csoport leány ugyan-csak szagosítva volt kölnivizekkel és olcsóbb szagosítókkal. Érdeklődni kezdtek, hogy hol szereztek be, mire kiderült, hogy Kovács György ajándékozta meg őket és adta olcsó áron a szagosítót nekik. Kovács Györgyöt, aki a gyógyszerész alkalmazottja volt és a takarítást végezte, kihallgatták. Beismerte, hogy minden takarítás után vitt magával valamit a gyógyszerértárból, hogy ajándékozhasson és eladhasson. A tolvaj cselgel ellen megindult a büntető eljárás.

Debrecenben kertészeti felügyelőséget létesítettek

Dr. Balogh Vilmos intézőt bízta meg vezetésével a földművelésügyi miniszter

A földművelésügyi miniszter kertészeti felügyelőséget létesített Hajdú vármegye és Bihar vármegye területén Debrecen város székhellyel. A kertészeti felügyelőség vezetésével Balogh Vilmos m. kir. kertészeti intézőt, a kiváló szakembert bízta meg a miniszter. Az új intézmény felállítása nagy nyeresége úgy a vármegye, mint Debrecen város kertészeti kultúrájának, gazdasági életének. Balogh Vilmos sze-

mélyében rendkívül értékes ember került a kertészeti felügyelőség élére és az ő megbízatása annál is inkább nagy örömet keltett, mert úgy Debrecen, mint Hajdú vármegye kertészeti lehetőségeit igen jól ismeri, mivel évek óta adott irányítást ezeken a területeken a gyümölcsfajta-termelőknél. A növényvédelmi iroda nagyhatalmú, sikeres működése ezideig is az ő munkásságához fűződik.

Temetőben gyűjtötte össze a lopott árut

46 lopással vádolták, 25-öt beismerl — Háromévi dologházat kapott

Csütörtökön délelőtt tárgyalta a debreceni törvényszék büntetőtanácsa János Lajos rapszamos bűnügyét, akit azzal vádoltak, hogy Debrecenben a Kincseshegy és Olajlók környékén fosztogatta a baromfiókat és 46 esetben követelt el lopást.

A tárgyaláson a baromfiólok réme csak 25 lopás elkövetését ismerle be. A többi lopás elkövetését tagadta, bizonyíték nem is merült fel ellene és így csak a 25 lopás miatt ítélték el háromévi dologházra. A súlyos bűntettét azért kapta, mert már többször volt elítélve és alig szabadul ki a fogház-

ból, ismét előről kezd a lopásokat. Megállapították, hogy János a temetőben rendezte az „arugyjújtót”. Oda rakározta el a lopott baromfiókat és onnan hordta kosarakba rakva a piacra és adta el. A vevők közül többen kerültek orgazdaság gyanúja miatt a vádlottak padjára, de jóhiszeműségeket igazoltnak vették és felmentették őket. A bíróság a károsultak közül öt debreceni lakost, akiket megidéztek, 10—10 pengő pénzbüntetésre ítélte el, mert az idézésre nemjelentek meg a tárgyaláson. Az ítélet nem jogerős, János fellebbezett.

Szakosztályi választások az Ipartestületben

A címfestők szakosztálya beolvad a szobafestők szakosztályába.

A debreceni ipartestület címfestő szakosztálya, Burai Imre korelnök és Nosztray Lajos ipartestületi kiküldött vezetésével részleges tisztújítást tartottak. Elnökséget nem választottak, tekintettel arra, hogy a címfestők szakosztálya beolvad a szobafestők szakosztályába. Az ipartestület előjáróságában azonban a címfestők külön képviselőlet nyerne. Az előjáróságba rendezte tagul: Frisch Adólfot, póttagul: Bordás Pétert választották meg. A széki műhelyellenőrző: Burai Imre és Held Miklós lett. A tanoncvizsgáló bizottság elnöke: Burai Imre, alelnök: ifj. Zselinger Ede, tagok: Klinge Antal, Held Miklós, Bordás Péter. A mestervizsgáló bizottság elnöke: id. Zselinger Ede, alelnök: Klinge Antal ifj. Zselinger Ede és Held Miklós. — Az Iparoskör közgyűlésébe kiküldött: Kling Antal. Az érdekképviseleti csoportba: Burai Imrét delegálták.

A kerégyártók szakosztálya megtartott tisztújító közgyűlésén a következőket választották meg: elnök: Kripkó Ferenc, alelnök: F. Kiss Sándor, előjárósági rendes tag: Kripkó Ferenc, póttag: F. Kiss Sándor, jegyző: Molnár János, pénztáros: Kripkó Kálmán, elnökök: Horváth István és Kozák János, Széki műhelyellenőrzők: Molnár János, Békési Lajos, Steiner Béla, Harasztó Sándor, Rábai László. A kerégyártó mestervizsgáló bizottság elnöke Kozák János, alelnök: Kripkó József, tagok: Molnár Imre, Steiner Béla, F. Kiss Sándor. A kocsi gyártó és kocsi-fényező mestervizsgáló bizottság elnöke Kripkó Ferenc, alelnök: dr. Riesz Kálmán, tag: Oláh Zsigmond. Kocsi gyártó tanoncvizsgáló bizottság elnöke: Kozák János, alelnök: Kripkó József, tagok: F. Kiss Sándor, Rábai László, Békési Lajos. Kocsi gyártó és kocsi-fényező tanoncvizsgáló bizottság elnöke: Kripkó Ferenc, alelnök: dr. Riesz Kálmán, tagok: dr. Oláh Zsigmond, Kozák János. Választmányi tagok: Kripkó Ferenc, F. Kiss Sándor, Molnár János, Békési Lajos, Kripkó Kálmán, Kripkó József, Horváth István. Iparoskör közgyűlésebe: Molnár Jánost rendes tagul, Rábai Lászlót póttagul, az érdekképviseleti csoportba ifj. Varjassi Imrét, rendes tagul, Horváth Istvánt póttagul delegálták.

A villanyszerelő szakosztály Fazekas Imre korelnök vezetésével megtartotta tisztújító közgyűlését. Elnökül ismét Máyer Emil választotta meg, aki egyúttal az előjárósági rendes tagja, alelnök és előjárósági póttag: Horváth Ferenc, jegyző: Bánhidy Béla, helyettese: Tóth István, pénztáros: Cseh Lajos, ellenőrzők: Szabó Sámuel és Tóth István, széki műhelyellenőrzők: Szabó Sámuel, Tasnádi Kovács Sándor Schütz József, Tóth István. A mestervizsgáló bizottság elnöke: Máyer Emil, alelnök: Kovács Lajos, tagok: Horváth Ferenc,

Schütz József, tasnádi Kovács Sándor, Fazekas Imre. A tanoncvizsgáló bizottság elnöke: Máyer Emil, alelnök: Horváth Ferenc, tagok: Schütz József, tasnádi Kovács Sándor, Fazekas Imre, Kovács Lajos és Szabó Sámuel. Választmányi tagok lettek: Máyer Emil, Horváth Ferenc, Bánhidy Béla, Cseh Lajos, Szabó Sámuel, Tóth István, tasnádi Kovács Sándor, Schütz József és Kovács Lajos. Az Iparoskör közgyűlésébe: Fazekas Imrét, az érdekképviseleti csoportba: Kovács Lajost és Bánhidy Bélát küldték ki. A tisztújító közgyűlést Máyer Emil elnök bizalmat megköszönő szavai zárták be.

Az egyetemi tanács bemutatkozólátogatásra Hóman miniszterhez Budapestre utazott

Tegnap este az egyetemi tanács: dr. Mitrovics Gyula rektor, D. dr. Kállay Kálmán hittudományi dékán, dr. Baranyai Béla jog- és államtudományi prodekan (a belegen fekvő dr. Szádeczky Kardoss Tibor dékán helyett), dr. Jankovich László orvoskari dékán és dr. Tankó Béla bölcsészkar dékán Budapestre utazott. Az egyetemi tanács ma délben a minden évben szokásos bemutatkozó látogatáson jelenik meg Hóman Bálint kultuszminiszternél.

Kiszivárgott hírek szerint a látogatásnak pusztán formális jellegű kívül az egyetemi tanács fontos tanácskozsokat is folytat az egyetemi ügyek vezetőivel a most bevezetett tanfolyamszer alkalmazásának kérdéseiben is. Állítólag az egyes karok dékánjai magukkal vitték a tandíjmentességben részesítettekre vonatkozó adatokat, amelyeket a miniszteriumban felülvizsgáltak.

Közérdekű levél

JÓ SZÓ AZ OTI-RÓL.

Mióta dr. Bognár Béla a debreceni OTI vezetője, azóta minden másképpen megy itt. Nincs örökös panasz. Mi be tegye egymásközött nem sirjuk el egymásnak azt, hogy sokáig kell várni valamilyen kis ügyünkre.

Ugyátszik az új ügyvezető igen jól tudja azt is, hogy kit kell a hármasszámú ablakhoz ültetni, ahol a jogosításokat intézik.

Ez a Strécsa nevű úr hihetetlenül gyorsan és szakszerűen tudja intézni a dolgokat. Rövid, de határozott felvilágosításokat ad és úgy érezzük, hogy amit mond az szentírás.

Nagyon örülök neki, hogy nem kell hosszú órákat eltölteni az OTIban mint máskor, régen.

Ezt meg kellett írnom hálám jeléül. Vagyok tiszteltetl Tóth Sándor Debrecen, Piac ucca 14.

— Az első hivatalos görög vesztésglistán 158 tiszt és 7565 katona szerepel a hősi halottak között.

A legionisták 3 millió leu értéket vittek el a bukaresti rendőrfőnökségről

Kétezer embert tartóztattak, közöttük több prefektust

BUKAREST, január 30. A bukaresti rádió csülkörtökön részletesen ismertette az elmúlt napok során a legionisták által okozott károkat. Részletesen foglalkozott az ország belső helyzetével, valamint felsorolta a lefoglalt fegyverek mennyiségét, a letartóztatott legionisták számát. A bukaresti rendőrség közlése szerint a rendőrfőnökség szűnyű állapotban volt a börtökbetörtel után. Az épület ajtait és ablakait betörték az ellentálok, a bútorokat összetörték az ajtókat és ablakokat a bútorokkal eltorlasztották. A rendőrfőnökség pénztárát is kiürítették és a legionista felkelők elvitték összesen mintegy 1 millió 800 ezer lej készpénzt és körülbelül 1 millió 300 ezer lej kivevő értékpapírt. Az ország belső helyzetét ismertető közlemény megjegyzi, hogy a rendet és a nyugalmat az egész országban sikerült helyreállítani. A rend helyreállítása során igen sok letartóztatás történt. Bukarestben esőtörtök délig összesen 1965 egyént tartóztattak le, vidéken 269 a letartóztatottak száma. Közöttük van Brassó, Nagyküküllő és Prahova vármegyék prefektusa, valamint Brassó, Medgyes és Ploesti rendőrfőnöke. Az eddig elkobzott fegyvereket összeszámlálták.

Rengeteg lopott árut és értéktárgyat találtak a vasgárdisták székházában

Letartóztatták a bukaresti rádió aligazgatóját és a rendőrség volt vezetőjét is. Titkos iratokat találtak a legionáriusok főhadiszállásán

BUKAREST, január 30. A katonai hatóságok tovább folytatják a házkutatásokat és uccai motozásokat. A szerdai nap folyamán végigjárták valamennyi kerületi vasgárdista székházat s azokban nagymennyiségű lopott árut találtak felhalmozva, továbbá igen sok revolvért, fegyvert és készpénzt is. Az egyik kerületi vasgárdista székházban például 800 darab szőrmét találtak 1.800.000 lej értékben, azonkívül nagymennyiségű autógumit félmillió lej értékben. Egy másik székházban hét fegyvert, nyolc revolvért, tizenhét önműködő pisztolyt és három szuronyt találtak.

Egy letartóztatott legionáriusnál 927.000 lej készpénzt, egy másik lakásán pedig öt tehergépkocsit megöltő lopott holmit találtak. Egy harmadik legionárius lakásán tartott házkutatás során három tehergépkocsi volt szükséges ahhoz, hogy a rablott holmit elszállíthassák. Az egyetemi jogi fakultásán 107 fegyvert találtak elrejtve.

Letartóztatták azokat is, akik a rádiót börtökükbe vették és hamis híreket közvetítettek. A letartóztatottak között van Jacobescu mérnök, a rádió aligazgatója és sok tisztviselő.

Bukarestben eddig 106 felkelőt tartóztattak le, köztük Zavelanu ezredes, a rendőrség volt vezetőjét. Vidéken 392 lázadót vettek őrizetbe.

A jassyi postahivatali tisztviselőkara ellen szigorú vizsgálatot indítottak, mert január 21-től 23-ig nem továbbították a hivatalos táviratokat.

Antonescu tábornok rendelkezést adott ki, amely szerint a katonák jogos önvédelemből használhatják fegyverüket akkor, ha megtámadják, le akarják fegyverezni vagy egyenruhájuktól meg

Koporsóba zárva menekült a vasgárdisták elől Ausschnitt román nagyiparos

Egy román polgármester és Bukarestből jelentik: Bukarest egyik elővárosának, a Sorbanvodnak polgármesterét és feleségét letartóztatták. A polgármester feleségével együtt rablásokban és fosztogatásokban vett részt. Megállapították, hogy a polgármesterék 84 hullát fosztottak ki. A lopott holmit megtalálták a lakásukon. Érdekes módon menekült meg a vasgárdisták bosszúja elől Ausschnitt Miksa, az ismert román nagyiparos, aki éppen büntetését tölti ki. Betegsége miatt nemrégiben a fogházból a rabkórházba szállították. Amikor a lázadás ki-

A kimutatás szerint elkoboztak vagy erőszakkal elvettek összesen 87 géppuskát, 470 kézi géppuskát, mintegy 14 ezer puskát, 5450 vadászfegyvert, rengeteg revolvért, 12 ezer puska-golyót, 1300 géppuskagolyót, rengeteg revolvergolyót, 730 géppuskahevedert, sok bombát, 17 láda löszert és nagybomményszerű dinamitot. A házkutatások során a letartóztatott legionistáktól a hatóság igen sok részletet tudott a meg a felkelésről. A legionáriusok kijelentették, hogy a legionisták vezetői fegyverezték fel őket azzal az ürüggyel, hogy a kommunisták ellen kell majd harcolniuk. A rendőrség a legionista központban végzett házkutatás során 97 tehergépkocsit megöltő rablott holmit talált. A szigorú letartóztatott Cantacuzianu egyetemi tanár, mert lakásán titkos rádióállomást találtak. A vidékről is egymásután érkeznek jelentések a házkutatásokról. A jelentések szerint különösen Nagyküküllő megyében és Temesváron találtak különböző egyéneknek nagymennyiségű rablott holmit. (MTI)

A legionista mozgalom jogi helyzetének végleges tisztázásáig a legió vezetői kormánybiztosra bízták.

akarják fosztani őket. A katonai ügyészség felszólította azokat, akiknek lakásait vagy üzletét a vasgárdista szervezetek a lázadás során kirabolták, akiket kizsároltak vagy akiket bántalmaztak, hogy tegyenek erről jelentést és írják le az események körülményeit is.

A vasgárdisták bukaresti főhadiszállásán titkos iratokat találtak, amelyeket a külügyminisztériumból vittek el. Ezeket az iratokat azonnal visszazsárolták a miniszteriumba.

Nőket és gyermekeket hajtottak maguk előtt a lázadó vasgárdisták

BUKAREST, január 30. A belügyminisztérium közleménye szerint a lázadás során Antonescu tábornok elrendelte, hogy a hadsereg csak akkor használjon fegyvert, ha a lázadók megtámadják vagy rállőnek. Ennek tulajdonítható, hogy a hadseregnek nincs nagy vesztesége, míg a lázadóknak, akik a miniszterelnökség épületét és a telefonközpontot támadták meg, igen sok a halottjuk. A halottak között sok a nő és a gyermek is, mert a lázadók maguk előtt revolverral nőket és gyermekeket hajtottak.

Újabb hír szerint

Horia Sima öngyilkos lett?

Horia Sima sorsáról még mindig nem tudni semmi bizonyosat. A román fővárosban minden nap más és más híresztelés kel szárnyra s most már alig van kombináció, amely ne került volna forgalomba. A legújabb ellenőrizhetetlen hírek úgy szólnak, hogy Horia Sima esetleg öngyilkosságot követhetett el.

felesége 84 hullát fosztottak ki, tört, az orvosok Ausschnittet koporsóba zárták, a hullaterembe vitték, úgyhogy mikor a vasgárdisták a kórházban keresték, nem találták meg.

Madrid, január 30. (Német TI.) Gibraltar kikötőjébe szerdán befutott egy angol hajóraj, amely a következő egységekből áll: egy csatahajó, egy repülőgépanyahajó öt cirkáló, tíz romboló, valamint két katonasággal és hadianyaggal megrakott szállítóhajó. A hajó a közel napokban indul el Gibraltarból ismeretlen rendeltetéssel. (MTI)

Román erődök köveivel akarják a községi utakat átépíteni Biharban

Árvay Antal képviselő vezetésével küldöttség jelent meg dr Cziffra Kálmán biharvármegyei főispán előtt és részletesen feltárta az egyes községek kívánságait. A volt trianoni határmenti községek mindenekelőtt azt kérték, hogy a román erődökből felsza-

baduló kőanyagot adják át a községeknek és ebből az anyagból fogják a románok által elhanyagolt utakat rendbehozni. Kérték továbbá azt is, hogy a román erődítések céljaira elvett és jogtalanul megadóztatott földek adóját törölje el a kormány.

Agyonlőtte magát az apa fia halálos tragédiája miatt

Megdöbbentő tragédia játszódott le az elmúlt 48 óra alatt Dobos Gábor demecseri gazdálkodó családjában. Dobos Gábor három gyermeke közül a legfiatalabb a tizenhat éves Dobos Lajos vasárnap nitroint ivott, ami nyomban megölte. A vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlen gyengeelméjű fiú véletlenül hozzájutott a permefezésnél használatos mérleghez és ez okozta halálát. A súlyos csapás annyira megrázta az apát, Dobos Gábort, hogy teg-

nap hajnalban, amíg hozzátartozói aludtak, Frommer pisztollyal felfelé magát és nyomban meghalt.

Dobos Gábor zsebében búcsúlevelet találtak, amelyben felfedi végzetes tettének okát. Félte, hogy fia haláláért őt és feleségét teszik felelőssé, ezért inkább a halálba menekült. Arra kérte a hatóságokat, hogy a feleségét se büntessék meg, ő sem okozója szerencsétlenségének betegsége ellenére is feltve szeretett fia halálának.

Házparancsnokok légoltalmi záróvizsgálója

Tegnap délután a ref. egyház Baltazár-teremben tartotta záróvizsgáját a Jókai uccai és környéki házparancsnok tanfolyama. A záróvizsgán megjelent Nagy József ny. rendőrfőtanácsos, a Liga ügyvezető elnöke, aki a vizsgabiztos tiszteletöltötte be.

A tízenötórás tanfolyam alatt Lovász János oktató valóban eredményes munkát végzett. A „növények”, akik között minden korosztály képviselve volt, nagy szakértelemről és szaktudásról tettek tanúbizonyoságot.

Nagy József nyitotta meg keresetlen szavakkal a vizsgát.

— Rendkívüli időkben élünk, ezek a rendkívüli idők szükségessé teszik azt, hogy a magasabb korban levők is újból az iskola padjára üljenek és tanuljanak, mint húsz-harminc évvel ezelőtt.

Szavai végén üdvözölte a vizsgázókat és megnyitotta a vizsgát.

Egy képzeletbeli légi támadást „játékosztottak el” a kijelölt házparancsnokok tökéletes felkészültséggel. Sorra oldották meg a valóságban is bekövetkező feladatokat a növények, itt fűzként ellottak a tűzoltók, ott a különböző sebesüléseket látták el a segélynyújtók, törött karokat, lábakat,

fejsebesüléseket egyformán szakszertűen, villámgyorsan kötözték be, hivatásos mentők munkáját megszügyentítő módon. A „képzeli házparancsnok”, parancsnok, Micskey Miklósné különösen higgadtan, körültekintően látta el nehez feladatát.

A rendkívül érdekes gyakorlati bemutatás után elméleti vizsgáztatás következett. A felszólítottak váromenyen tárgyismeretről tanuskodva értelmes feleleteket adtak. A sikeres vizsga után Nagy József főtanácsos intézett buzdító szavakat a vizsgát tettekhez.

Rámutatott arra, hogy a vizsgázóknak tovább kell tanulni, amit itt tanultak, házparancsnok minden lakójának. Majd így folytatta:

— A légvédelem kötelesség a házával szemben, vesély esetén mindenkinek szent kötelessége légoltalmi szolgálóit teljesíteni. Erre a szolgálóra fel kell készülni, mert ha azt a szolgálót mindenki odaadón, szakértelemmel végzi, akkor érjük meg az integer Nagy-Magyarországot.

A vizsgázók nagy tetszéssel fogadták Nagy József főtanácsos szavait. A Jókai uccai házparancsnokok nevében Micskey Miklósné köszöntö meg Lovász János oktatónak a fáradságát.

Triesztben nem volt sztrájk-zavargás

Trieszt, jan. 30. (Stefani) A »Piccolo« közli, hogy a londoni rádió tegnap este azt a hírt terjesztette, hogy tegnap sztrájkzavargások törtek ki Triesztben és ezeknek halottai és sebesülteik voltak. Élénk derűtséget keltett városzerte s egész Olaszországban, mert mindenki a maga szemével látja az itt uralkodó nyugalmat és fegyelmet. Minden kis- és nagyüzemben zavartalanul folyik a munka, senki sem törődik a brit rádió becsapásával. A mai munka befejezése után a munkásság külön felhívások bevétele nélkül csoportokba verődött és a főceákat bejárva, elnékelte a szövetséges tengelyhatalmak himnuszait, éltetve államfőjüket és vezetőszemélyiségeiket. A tüntetőcsoportok német és olasz zászlók alatt vonultak fel, a Duce és Hitler nevének említését mindenhol viharos lelkesedéssel fogadták. A tömeg gyálázó és gúnyolódó kifejezésekkel illette az angol zavargókat. (MTI)

Pusztító nátház-járvány Dalmáciában

Belgrad, január 30. Az időjárásnak hirtelen többszöri megváltozása a legutóbbi időkben a dalmáciai hegyvidéken, valamint Jugoszlávia más országrészeiben igen sok nátház-megbetegedést okozott s ennek következtében Dalmáciában sokan tüdőgyulladást kaptak. Mijevci dalmát városban 40 paraszt, a szomszédos faluban pedig 20 paraszt halt meg rövid idő alatt tüdőgyulladásban.

Gondos jégkezelést és működő gramofont kérnek a nagyerdői jégpályán

Mint a téli sport örömeinek hódoló ember, tisztelettel arra kérem az illetékeseket, hogy a nagyerdői jégpályánál előforduló hiányosságokat a sportközönség érdekében, de az üzem érdekében is, lehetőleg szüntessék meg. Így kérném a jég kielégítő és állandó kezelését, jól fűtött melegedőt és olyan gramofont, amely nem romlik el napról napra. Egy jégpálya-látogató.

A romániai magyar reformátusok nehez helyzete

A »Magyar Értésítő« jelenti Bukarestből: Közel hatvanezerre tehető azoknak a bukaresti és romániai magyar reformátusoknak a száma, akik Erdélybe visszaköltöztek. Ezáltal az romániai református egyházközségek nehez helyzetbe kerültek, mert a gyülekezet tagjainak általában kétharmada távozott el s a kisebb lélekszámú gyülekezetekben (például Galacban, Konstanzában) alig maradt pár család. Két romániai magyar református iskola az idén nem is nyitotta meg kapuit növendékek hiányában, a három bukaresti iskolába pedig 111 növendék iratkozott be a tavalyi 294-gyel szemben. Ilyen körülmények között »templomiskolát« épített a bukaresti református egyházközség ügyvezető déli parochiális köre s az istentiszteletet és tanítás céljára szolgáló helyiségen kívül lakást nyújt az egyház alkalmazottainak.

— A kolozsvári Magyar Zenekonzertatórium veszi át a volt román zeneakadémia munkakörét.

HIREK

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
 Debrecen, József kir. herceg uca 1. szám.
 Telefon nappal: 27-89. (3 mellékállomás).
 éjjel 27-89. — Előfizetési árak havonta
 3.— pengő, negyedévenként 9.— pengő,
 félévre 18.— pengő, egész évre 36.— pengő.
 Ára hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata január 25. reggel 8-tól február 1. reggel 8-ig:
 „Aranygyal” Piac u. 50. tel. 24-53.
 „Reménység” Csapó u. 22. tel. 14-21.
 „Isteni gondviselés” Petőfiter t. 32-81
 „Sas” Hatvan uca 66. telef.: 11-93.
 Az éjjeli szolgálatot nem teljesítő
 gyógyszertárak este 7 órakor zárnak.
 Az éjjeli szolgálatos gyógyszertárak
 pedig este 9 órakor.

Huszonöt esztendő

Nem valami újfajda jubileumi évforduló ez a fent leírt huszonöt esztendő, de ennél sokkal, de sokkal fájdalmasabb negyedszázadról van szó. Valaki ezelföld huszonöt esztendővel elindult a magyar Alföld kelles közepéről fiatalon lelkesedéssel, nagy, nagy reménykedéssel és most, amikor hazajött, szülőanyja nem ismerte meg, ő maga nem tudta megérteni magát főkételesen anyanyelvén, mert az elment negyedszázad keserű esztendei, végeláthatatlan hónapjait mindenből kiforgatták, mindenét elvették, mindenéből idegent faragtak. Valóahol a szibériai távoli hómezőkön álmódott huszonöt esztendőn keresztül a magyar nyárról, a magyar ifjúságról, a magyar hazáról, a magyar családról. Addig álmódott, addig győztörte magát a kinzó emlékekkel és fájdalommal édes reménykedésekkel, hogy elszánta magát és gyalog neki vágott a tengernek s most hazajött. Minden új élet, minden kiserélt, semmi se a régi, semmi se az, ami akkor volt, amikor elment nótásan, fiatalos tüzzel, tele az ifjúság erejével és hitével. Megváltozott a világ, elmentek az emberek közül igen sokan a falu felett temetőbe örökre. A házak képe más lett, nemzedékek nőttek fel, akik már az ő nevét nem is hallották, de egy, egyetlenben egy megmaradt annak, aki volt a föld, az megmaradt magyarnak. Csonkán, bémán, véresen, keserű negyedszázaddal terhelt, de magyar maradt...

És most, amikor megáll szülőfaluja alatt, amikor belép szülőháza ajtaján, most úgy érzi, hogy nem végeztetett el a sorsa nyomtalanul, nem tette meg a nagy utat feleslegesen, mert itt nyugalmat, békét és utolsó emberi ajándékot kapott az életből, mely annyit minden mással adós maradt a múltban...

Föld, magyar föld, melyért émi, meghalni egyetlen áldás a magyar ember sorsban...

— **A Kormányzó Úr Öfóméltósága,** aki gróf Eszterházy Mária által Vértelen rendezett vaddisznóvadászatot vett részt, négy vadisznót ejtett el.

— **Zöld János m. kir. gazdasági físztviselet** Háromszék vármegye gazdasági felügyelőségének központjába, Sepsiszentgyörgyre rendelte ki a földművelésügyi miniszter.

— **A belügyminiszter Hajdúszoboszlóra városi orvosá nevezte ki dr. Boda Sándor hajdúszobai orvost.**

— **A belügyminiszter jóváhagyta a vármegyei árvízsegélyt.** Hajdú vármegye törvényhatósági bizottsága a múlt év szeptember hó 28-án árvízsegélyre 3000 pengőt szavazott meg az 1941. évi költségvetés terhére. Ezt a belügyminiszter most jóváhagyta és értesítette határozatáról Rásó István alispánt.

— **Az angol hadiiparban a nő munkásokra nagy szükség van és kötelezővé tesszik,** hogy a nő munkásokat összeírják és a munkanélküli nőket foglalkoztassák.

— **Halálos szerencsétlenség áldozata lett Farezadi József** berzes-telkei gépember. Munkaközben a malomgép tengelyére esavarta a lendítőkerek és mire a gépet leállították, már halott volt.

— **A Dunán komoly árvízveszedelem volt.** Adonytól kezdve repülőgépekről bombázták a jégtorlaszokat. Harminc darab félmázsás bombával sikerült az árvízveszedelemet elhárítani. Bánffy Dániel földművelésügyi miniszter Kiskunlacháza környékén szemlélet tartott.

— **Protestáns lelkészképzőt állítanak fel Nagyenyedén.** A Romániában maradt magyar protestánsoknak niúesen teológiai főiskolájuk s ez a körülmény nehézségeket okoz a lelkészképzés szempontjából. A romániai református és evangélikus egyház ezért közösen új hittudományi főiskolát létesít Nagyenyedén. Az előmunkálatok máris megindultak.

— **Elkészült a vádirat dr. Bíró Pál és társai milliós valutaügyében.** Bíró Pálék a Nemzeti Bank megtévesztésével, koholt számlák alapján külföldi valutákat igényeltek és ezáltal több, mint hárommillió pengő kárt okoztak a magyar közgazdaságnak. A bűnügy tárgyalását február 14-én kezdik meg.

— **Az angol kormány pénzét vette aranyban fekvő vagyonának nagyrészét.** Az USA kormánya által rendelkezésre bocsátott adatok alapján kimutatták és az angol kinestári hivatal nyilvánosságra hozza, hogy az angol kormány pénzét vette és átengedte aranyban fekvő vagyonának igen nagy részét és most is állandóan, amikor alkalom nyílik rá, pénzét teszi az állampolgári tulajdonában lévő amerikai értékeket.

— **Lakbörtörlesztéses házak Pécsen.** Pécs városi Közföldi Szövetkezete az elmúlt évben hatvanöt családi házat építtetett sokgyermekes pécsi családok részére a Horthy Miklós-telepen. Ezeket a házakat lakbörtörlesztés fejében adták ki, úgy hogy azok a többgyermekes, szegénysorsú családok, amelyek megfelelő támogatás nélkül sohasem tudták volna építtetni, 20—25 esztendő múlva már a sajátjukban lakhatnak. A Közföldi Szövetkezet most kiterjeszti akeióját és újabb 35 családi ház építésére adott megbízást. Együttel a katonai szolálatot teljesített pécsi építőiparosok is munkához jutnak, mert az építkezések máris megkezdődtek és az új házakba nyáron beköltözhetnek a lakók.

— **A román kormány elrendelte a gumi és a kaucsukkészletek lefoglalását.** A gépkocsiforgalmat erősen korlátozták.

— **Agyonverte barátját, majd értesítette áldozata feleségét** Pandobranksy Sándor zombori gazda, aki az uccán furkósbóttal agyonverte veszekedés hevében Boskov János barátját és utána elment annak feleségéhez és közölte vele, hogy az ura holtan fekszik az uccán. A gyilkost letartóztatták.

— **Fatolvajok ügyében** fejezte be a nyomozást a balmazújvárosi csendőrség. Megállapították, hogy báró Fiáthné birtokának erdejéből az akéfékat lopkodták, tüzelőnek és szerszámfának hordták. A csendőrség szerint tízenketen őrzesek a falópásban. A debreceni ügyészségen megindult ellenük az eljárás.

* **A debreceni Városi Zeneiskolába** a második félévre a beíratkozások február hó elsején megkezdődnek. Beíratkozni lehet az összes fő- és mellékintézményekre, továbbá zenei előkészítő (ovoda) tanszakra. Bővebb felvilágosítás a városi zeneiskola titkári hivatalában délelőtt 9—1 óráig és délután 3—6 óráig nyerhető. Vár uca 1. sz. telefon: 23-96. szám.

x **A Debreceni Egyetemi Altszék és Alkalmazottak Önévelőző és Önképző Egyesülete** 1941 február hó elsején, szombaton este 8 órai kezdettel a „Korona” dísztermében farsangi táncestélyt rendez, melyre a tánc kedvelő közönséget tisztelettel meghívja a rendezőség. Belépőj: egy pengő. Szerpentín- és konfettieset. Szépségverseny.

— **Serédi Jusztinián bíborshercegprimás** pásztorlevelének élén papságához az újesztendő alkalmából latinnyelvű szöveget intéz és abban, mint egyetlen biztos sziklát; a esalhatatlan Istent jelöli meg az emberiség reményességéért a mai súlyos időkben. Megismétli azt a régi kérését, hogy az új esztendőben is legyenek hívei, hitéletükben Krisztus követői, parancsainak teljesítői: polgári, közmagán- és családi életükben pedig első szent királyunk és apostolunk; Szent István király nyomdokain haladjanak és az ő tanácsait kövessék. Mert nem elég Krisztus parancsait és a szent király példáját és tanácsait fennen hangoztatni, hanem szükséges, hogy életünket: a magán-, családi- és a közéletet — nemzetit és nemzetközit egyaránt azok szerint rendezzük is be. Ezeknek a parancsoknak, példának és tanácsoknak alapján ugyanis könnyen megoldhatók a nehéz kérdések.

— **Zsemlyenélküli napot vezetnek be Kassán.** A város polgármestere az illetékes iparbizottsággal egyetértve elrendelte, hogy átméletileg hetenként egyszer, a szerdai napon, nem szabad zsemlyét készíteni, árulni, sem pedig forgalomba hozni.

— **Érdekes és kedves kinevezés.** Érdekes kinevezési írat érkezett tegnap Szatmárról Debrecenbe. Csóka László dr. polgármester I. osztályú altiszté nevezte ki Sándor József ideiglenes kiserítő szolgát, aki a debreceni városházán a főjegyzői hivatalban teljesített szolgálatot, dr. Csóka László h-polgármesterege alatt. A hűséges embert most elviszi magával Szatmárra.

— **A berlini szovjetkövetségen nagy fogadtást rendezett az új szovjet követ, Dekanov.** Az estélyen megjelent a berlini diplomáciai kar és a német politikai élet vezetői. Jelen volt a német vezérkar főnöke is.

— **Herceg keresztapát kapnak a hármaskrék.** Kapuvártól Lengyel István gazdasági eselőd felesége három egészséges fiúgyermeknek adott életet. A gazda Esterházy Pál herceget kérte fel a keresztapására, aki ezt el is fogadta. Várkonyi Jenő kanonok a három gyermeket a három hercegi testvér után Pál, Antal és László névre keresztelte.

— **Mángorlóval verte agyon a feleségét.** Kolozsvári József miskolci gyármunkás feleségével összeveszett. A vila hevében a feldühödött ember a kezégyében lévő mángorlóval feleségét agyonverte, amíg kisernevett. A miskolci törvényszék hitvestáron elkövetett szándékos emberölés büntette miatt Kolozsvári Józsefet tízévi börtönbüntetésre ítélte.

— **Harminc jubtejt-átvevő üzemét állítanak fel.** A földművelésügyi miniszter a juhászok jövedelmezőségének előmozdítása érdekében elhatározta, hogy az ország juhtartással foglalkozó vidékein tejtávevő és feldolgozó üzemeket állítanak fel. Ezek a nagyobb távolságra nem szállítható juhtejet a helyszínen átveszik, és sajtteléké dolgozzák fel. Egyelőre harminc ilyen tejtávevő üzemét állítanak fel.

— **Újabb magyar nevelési feladatok** címen tart előadást a Déri-múzeum előadótermében ma, pénteken délután félhat órakor F. Boda István professzor. Az előadásra vendégeket szívesen látnak. Utána a Tisza Társaság I. osztálya zárt ülést tart.

— **Zsidó istentisztelet.** A debreceni statusquo ante izraelita anyahitközség templomában az istentisztelet rendje január 31.—február 7. Pénteken este mindkét templomban 4.45 órakor szombaton reggel 7 órakor, délelőtt a Kápolnási uccában (ifjúsági) negyed 10 órakor, a felnőtteknek feltizenegy órakor, délután mindkét templomban 3 órakor, a Kápolnási uccában (ifjúsági) félnegy órakor, este mindkét templomban 5.25 órakor, köznap reggel mindkét templomban félhat órakor, este 5 órakor. — **Hitszónoklat:** szombaton délelőtt az ifjúsági istentiszteleten a Kápolnási uccában. — **Rabbiság.**

KINEK?

Kinek írjak én? ha nem neked. Hiszen olyan szép dolgos két kezod. Nézem; varrod a párna széleit. Minden öltés szívemen tanít. Egy öltés, egy csók?... kis tűnő érdemek, Ertem dolgoztok fáradt kis kezek.

Luczi Ferenc.

Debrecen uccái régen

Most, amikor Debrecen uccáin kényelmes járás esik az aszfalt utakon, szinte álmunk tűnik, hogy a város ősei még 1700-as évek elején is milyen szörnyű küzdelmet folytattak a vízzel és sárral borított útvonalakon. Kétszáz év előtt Debrecen vezető férfiai ugyancsak törték a fejüket, hogy miképpen tudnák az uccák rendben tartását elősegíteni, mert mint az egykori íráskor mondják „a város a nagy sár miatt már már elmerülni készült...” Szinte mosolyogni kell azon, hogy 1721-ben a böles tanács a Piac uccán hid építését határozta el, melynek elkészítésére a piskolai erdőn ezer szálát vásárolt és minden gazdát kötelezett arra, hogy lófogatát a fuvarozásra átengedje. A nagyhid a Nagytemplom és a megyeháza közötti részen 650 méter hosszúságban 6—7 méter szélességben létesült s csak 1828-ban másfél száz év után bontották le.

A debreceni uccák sarának eltüntetésére tulajdonképpen az első komoly lépést Beck Pál mérnök, királyi biztos tette meg aki a vizek, tavak és mocsarak levezetésére földalatti hálózat építését kívánta a várostól. Ez a földalatti vízvezető volt az alapja Debrecen csatornázásának.

A víztelenítés dacára még mindig elég nagy sár maradt az uccákon, ezért elrendelték a házak mentén a gyalog pallók lerakását, de szigorúan megtiltották a talajgázoknak, hogy a pallóra „felmásszanak”, mert ezzel a sárat viszik oda. Nagy kára volt az uccák tisztaságának a varga-ivar is, mert a kifözött esert az uccára hányták ki a csáva levet is ráeresztették. Elrendelték tehát, hogy a esert nem szabad kihányni, a csáva levet pedig csak akkor bocsájtathatják ki a vargamesterek, ha záporos zúdult Debrecenre. Ugy a vargák, mint a szappanosmesterek 3 pengő forintot fizettek büntetésül, ha etekintetben kihágtak.

Az uccák főközisztasági mestere Geometra Kovács György uram volt, akinek hités kötelessége volt úgy az árkok, folyók ásátása, mint annak felügyelése, hogy tilalmas dolgokért a renitens mesterek és gazdák tüstént feljelentessenek.

A nemes tanács elrendelt intézkedéseinek meg volt az eredménye, bár a város uccái a 48-as években kezdtek formát venni és az akkori viszonyoknak megfelelően alakult ki némileg a tisztaság is Debrecen fő útvonalain, b. s.

— **A népszámlálás miatt egy nappal később adják ki a félévi értesítőket.** A kultuszminiszter úgy rendelkezett, hogy a középiskolák félévi értesítőit az idén a népszámlálás miatt január 31-ike helyett február 1-én déli 12 órakor osszák ki, hogy a tanulók a népszámlálás időpontjában még rendes tartózkodási helyükön maradjanak. Dr. Serédi Jusztinián bíborshercegprimás most a katolikus iskolákra vonatkozólag hasonló rendelkezést bocsátott ki, tehát a félévi értesítőket a katolikus iskolákban is szombaton déli 12 órakor osszják ki.

— **Lopások.** Zsárczi Molnár Gyula nyugalmazott MÁV szerelő, Ferenc József út 56. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki pénzéből több esetben nagyobb mennyiségű tűzfát lopott. — A bezárt kamara feltörése után ellopott ismeretlen tettes több libát Nagy Lajosné Hid uca 1. szám alatti lakostól. — Nagymennyiségű rozsot lop-tak a feltört magtárból özv. Öry Jánosné földbirtokos Horváth uca 5. szám alatti levő házából. A rendőrség nyomában van a tettesnek.

Színház, Film, Szórakozás

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Pénteken este 8 órakor: Csók-háború A) bérletben.

Szombaton este 8 órakor: Csók-háború B) bérletben.

Szombaton délután 4 órakor: Gyógyvirágos huszárszék. Fülleres helyretek.

Vasárnap délután 4 órakor: Csók-háború rendez. helyretekkel.

Vasárnap este 8 órakor: Csók-háború.

SZÍNHÁZI IRODA HIREI

Ma van a prómleje vitéz Vadady Albert és dr. Fehér István „Csók-háború” című operettjének. Már teljesen készen állanak a díszletek és a szebbnél-szebb ruhák, valóságos fény pompa van a színpadon. Minden szereplő a helyén van. Az operett mulattató és gyönyörű zenéje van. Szerdán 5-én a rádió is közvetíti ezt a darabot a Csokonai Színházból.

SZÍNHÁZI KISTÜKÖR

A CSÓKHÁBORÚ szerzői megérkeztek Debrecenbe és úgy a zeneszerző dr. Fehér István iparügyi-minisztériumi tanácsos, mint a szövegíró, vitéz Vadady Albert résztvettek a darab tegnapi próbáján. A két szerző elragadtatással beszélt vitéz Tolnay direktor áldozatkész-ségéről, páratlan művészi ízléséről a darab kiállításával kapcsolatban s nem kisebb meglepéssel nyilatkoztak a remek szereplőgárdáról. Maga a darab pedig, éppúgy, mint a „Bombaüzlet”, teljesen új utakon jár, páratlanul mulatságos, szellemes mesélő, gyönyörű muzsikájú operett, melynek országos nagy sikerét előrevetíti az, hogy február ötödikén a rádió közvetíti a Csokonai Színházból és néhány héttel a debreceni színház után a Fővárosi Operettszínház adja elő.

A PRIMADONNA-BONVIVÁN házasság, melynek hősei Márfy Vera és Benkő Béla, a vitéz Tolnay-társulat két nagyszerű művésztársa, immár a gyűrűs eljegyzés fordulatához érkezett. A happy-endes finálé, a házasság a nyári szünet alatt lesz, mégpedig szülői halasztásra. Márfy Vera és Benkő Béla ugyanis még Debrecenben meg akarják kötni a házasságot, azonban közbeleptek az ünnepektől primadonna szülei akik jónéhány száz hold dunántúli föld birtok tulajdonosai és kijelentették, hogy erről az expressz-házasságról szó sem lehet, mert ők minimum háromnapos lakodalmat csapnak lányuknak és erre csak a nyári szünet alatt van alkalom. Akik ismerik viszont a Márfy Vera családjának kedves, úri vendég-szeretettel és a dunántúli lakodalmak vége-hosszatlanosságát, azok tudják, hogy a három nappal könnyen egy hét is lehet. Mivel pedig a lakodalomra az egész Tolnay-társulat hivatalos lesz, a színészek úgy nyilatkoztak, hogy a nyári szünetre nincs is értelme további programot csinálni. Egyetlen program betölti azt: a Márfy-Benkő-kettős lakodalmak.

VITÉZ TOLNAY ANDOR szingagató Budapestre utazott, ahol fontos eseretársulati ügyekben folytat tárgyalásokat. A népszerű direktor azonban a mai bemutatóra már hazaérkezett, valószínűleg a „Csók-háború” előadására Debrecenbe utazó fővárosi szingagatókkal és újságrókkal.

Farsangi napiár

Február 1.: Csaba-bál az Arany Bikában.

Február 1. KAOSZ-bál, Plac ucca 59. szám alatti egyesületi helyiségben. Cipészszakosztály és Dalkör farsangi estje az ipartestület díszterm. Egyetemi altisztek bálja a Koronában.

Február 2.: Vasúti MANSZ vacsorája az Arany Bikában.

Február 6.: Gazdász-bál a Bikában.

Február 8.: Füllér Egyesület teaestje az Arany Bikában.

Február 9.: Ipartestület Bálja az Arany Bikában.

Február 11.: Piarista Diákszövetség teája a Kaszinóban.

Február 12.: Helyőrségi Tiszti-bál az Arany Bikában.

Február 14.: SZEFE-bál az Arany Bikában.

Február 15.: Vasváry Fál-emlékest az Arany Bikában.

Február 16.: Fűszerkiskereskedők vacsorája az Angol Királynőben.

Február 22.: Famunkások Álarcos Bálja az Arany Bikában.

Halász Gábor ny. postafőigazgató tragikus halála

Rosszul lett az uccán, bement megpenni egy idegen házába és ott meghalt

Tragikus hirtelen halálesetről tettek jelentést esütörtökön este a rendőrségnek. Halász Gábor 65 éves nyugalmazott postafőigazgató, Vigkedvő M. ucca 18. szám alatti lakos a délutáni órákban elment hazulról sétálni. Hat óra tájban ment hazafelé és a Timár ucca 2. számú ház előtt hirtelen rosszul lett. Megtántorodott és a falnak dőlt, majd a kaput kinyitva betántorgott a legközelebbi ajtóhoz, Bene József tűzoltó lakásába.

— Nagyon rosszul vagyok... engedjék meg, hogy pillanatig kipihenjem magamat — mondta a hörgő hangon és szinte lebukott egy székre. A következő percben feje is lehanyatlott és eszméletét veszítette. A házban lakók igyekeztek eszméletre téríteni Halász Gábort, ez azonban nem sikerült, mire

telefonon értesítették a mentőket. A mentőorvos injekciót adott be Halász Gábornak, azonban már nem lehetett rajta segíteni, érverése pillanatról pillanatra gyengébb lett és néhány percen belül meghalt.

A tragikus halálesetről értesítették a rendőrséget, ahonnan Szűcs Jenő de-tek-tív szállt ki az ügyeletes rendőrvosszal. Megállapították, hogy Halász Gábor már hosszabb idő óta érme-szesedésben szenved, agyvérzést kapott és ez néhány perc alatt végzett vele.

Halász Gábor ny. postafőigazgató halála nagy meglepetést keltett a városban. A debreceni főpostán teljesített szolgálatot különböző osztályok élén. Nemrég ment nyugdíjba a kiváló főtisztviselő, akit a debreceni úri-társadalom széles körében ismertek.

A Református Tanítók Segélyező Egyesületének közgyűlése

A debreceni Református Tanítók Segélyező Egyesülete, Benyhe Imre elnöklésével tegnap tartotta meg évi rendes közgyűlést az egyház tanácstermében.

Benyhe Imre emelkedett szellemű elnöki megnyitót tartott, amelyben első-sorban megemlékezett az ország ör- vendetes megnagyobbodásáról, majd az egyesület áldásos tevékenységét ismerte. Kegyelettel emlékezett meg gróf Csáky külügyminiszter haláláról. Szavait a közgyűlés tagjai felálva hallgatták végig. Beszélte arról a politikáról, amelyet Magyarország bölcse vezetői irányítanak s amelynek következtében a béke szigete lettünk.

Az elnöki megnyitót után Molnár János igazgató-tanító napirend előtt szó-lalt fel és hálással emlékezett meg arról a támogatásról, amelyben a tanítóság ügyeit és érdekeit a debreceni napilapok a múltban részesítették.

Giday Endre titkári jelentésében beszámolt az egyesület vagyoni helyzetéről. A Segélyező egyesületnek 19.280 P. vagyona van, mely részben kölcsönökben kint van a tanítóknál, részben készpénzben, vagy bankbetétben fekszik. A tanítóvárnak és özvegyeknek az elmúlt esztendőben 1880 pengő adtak ki segélyek címén. A múlt évben 104 esetben adtak ki rövidlejáratú kölcsönt. Beszámolt az adományok és a gyűjtések eredményéről is. A közgyűlés a szép eredményekért mind az elnökségnek, mind a titkárnak jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

Ezután Szathmáry Elek pénztáros

ismertette a zárszámadást és a költségvetést. Ennek tételei között szerepelnek olyan segélykiutalások is, melyeket tanítási segélyként adnak ki, sokgyermekes tanítóknak. Nagyon nagy volt a felelősség, mert Jakucs László gyermektelen tanító, aki szintén szerepelt az idei segélyezendőek névsorában, tiltakozott az ellen, hogy neki segélyt adjanak és azt a kívánságát fejezte ki, hogy minden felesleges összeget az özvegyek s árvák támogatására fordítsanak.

A kifejlődött vitában Szendy István, Nagy Lajos, Törös Károly, Szabó Károly és Benyhe Imre elnök szóltak fel. Végeredményben az az álláspont kerekedett felül, hogy még az idén kiadják az előirányzott segélyeket, de a jövő évtől kezdve már csak az árváknak és özvegyeknek nyújtanak támogatást.

Ezután a közgyűlés a tisztikart választotta meg. Elnökül ismét Benyhe Imre igazgató-tanítót választották meg alelnök: Hadházy Dániel, pénztáros: Szathmáry Elek lett.

Giday Endre lemondott a titkári tiszt-ségről, amit a közgyűlés nagy sajnálattal és Giday eddigi értékes és köz-hasznú tevékenysége iránti nagy elismeréssel és köszönettel elfogadott. Helyére titkáruul Szendy Tihamért választották, aki ugyancsak agilis és tehetséges tagja a tanító testületnek. — Jegyzővé: Bakóczy Mihályt, ellenőrré: Szabó Károlyt választották. A közgyűlés Benyhe Imre elnök zárszámadásával ért véget.

Világhírű olasz művészek Debrecenben

A baráti olasz nemzet a debreceni Olasz Kulturintézet útján az olasz zenei életnek három legkiválóbb képviselőjét küldte Magyarországra. Ma este nyolc órakor kamarazene-estet ad az Arany Bika nagytermében, a Casella-Bonucci-Poltronieri-trió. A trió tagjai közül kiemelkedő zenei nagyság Alfredo Casella, a végtelenül sokoldalú muzsikusi, aki világvíziónylatban is kiváló zeneszerző, zongoraművész, karmester, pedagógus, zeneíró. Zeneszerzői munkássága során az olasz közönséggel újból megkedvelte a szimfonikus s kamara zenét. Több színpadi művet, zenekari és kamarazene művet írt, továbbá számos preklasszikus olasz szerző művét dolgozta át nagyzeneikarra. Arturo Bonucci az olasz csellóművészek közül világvíziónylatban is egyik legkiválóbb, aki hangszerén családi magaslatoakra emlékedett. Alberto Poltronieri, pompás hegedűművész és kamaramuzsikusi. — Mind három művész a római Santa Cecilia konzervatórium tanára. Végte-lenül izléses műsorukon régi olasz szerzők műveivel szerepelnek Casella átírtában, ezenkívül Casella saját kamaraművét és Pizettinek egy híres trióját interpretálják.

A közönség felismerte a nagy zenei eseményt és bizonyára telt ház fogja ünnepelni az olasz művészeket.

— Bartalis tánciskolájában február negyedikén táncanfolyam kezdődik. Szépen táncolni Bartalistól tanul.

— Szathmáry Irma kiállítására február 2-án, vasárnap nyílik meg a Déri-múzeumban. A kiváló festőművésznek legszebb afrikai és olaszországi képeit állítja ki.

— 1.078.882 lakosa van Albániának. Albániában most fejeződött be az 1940 szeptemberi népszámlálás statisztikai feldolgozása. Az eredmény szerint Albániában a népszámlálás időpontjában 1.078.882 lakosa volt, az előző évi 1.063.893 lakossal szemben.

— Harmincezer pengő értékű ékszeret találtak Bolics Mihály hírhedt pesti falbontó betörő szalmazsákjában. Tettéért most felelt Bolics a bíróság előtt és hatévi dologházra ítélték.

— 70 ezer német hadirepülőgép. Az olasz lapok amerikai értesüléseket közölnek szenzációs beállításban, melyek szerint a német Luftwaffe jelenleg 70.000 géppel rendelkezik, ebből 36.000 elsővonalbeli harci gép és körülbelül ugyanennyi tartalék. A Regime Fascista hozzáteszi, hogy ezeknek az adatoknak a nyilvánosságra kerülése nagy áruhanásokat okozott a newyorki tőzsdén.

— Betörő gyermek dobozban. Betörő gyermeket találtak egy kartondobozban az egyik pozsonyi üzletben. Amikor a rendőrök behatoltak az üzletbe, a gyermek — egy 12 éves fiú — egy nagy kartondobozban rejtőzködött, a pulton pedig egy halomban volt a kasszából kilopott pénz. A gyermek azt vallotta, hogy egy cigány bérelte fel a rablásra.

— Az Iparos Kör elnöksége értesíti a debreceni iparoságot, hogy a kör helyiségeiben biliárdversenyt rendez, mely versenyen csak iparosok vehetnek részt. Bövöcb felvilágosítást vasárnap délelőtt 9—11-ig az Iparos Kör Simonffy u. 1/c. II. emeleti helyiségben lehet nyerni.

Könyv

Frederich Prokosh:

VALAHOL A VILÁGBAN

Frederich Prokoshnak, a világhírű amerikai írónak ez a „bestseller” könyve meghozta a legértékesebb amerikai irodalmi díjat, a Harper-díjat. A mű megérdemli a magas kitüntetést. Finom eszközeivel fellebbenti a fátylat az „ázsiai titok”-ul megsejtető művészetével érzékelteti Kelet misztikus varázsát, feltárja Azsia igazi arcát. Rádöbbenünk a könyv olvasása nyomán arra is, hogy Azsia ezer arca és ezer lelke azonos lelkünk ezer arcával. Az olvasó végig együttérzéssel kíséri a könyv hét európai hősét útján s történetük vázán felépülő igazi mondanivaló igézetes varázsba vonja.

— 52 ezer gyertyafényű villanykörte. A február 15-én megnyíló XVIII. szovjettanácskozásra az egyik moszkvai izzólámpagyár olyan villanykörte-t állít elő, amely 52 000 gyertyafény erejű világosságot áraszt.

Gyászrovat

Voith Ferenc ny. Máv. felügyelő temetése

Nagy részvét mellett helyezték tegnap örök nyugalomra Voith Ferenc ny. MÁV felügyelő hült hantvait. A temetés a Köztemető díszravatalozójából folyt le. A koszorúkkal s virágokkal borított ravatalt a gyászoló család tagjai állották körül, siratván a jószág atyát; Voith Ilona férjével vitéz dr. Kolosváry-Borcsa Mihállyal, az Országos Magyar Sajtókamara elnökével, Voith István nejjével, Voith Mária férjével Sántha Imrével, valamint a gyászoló rokonság. Megjelent a végítzestégtelen dr. Balogh Sándor főjegyző, dr. Balla Bertalan főjegyző-tanácsnok, Tatay Zoltán árvaszéki elnök, dr. Kupinszky Sándor, dr. Poroszlay László tb. tanácsnok, az elhunyt volt kollégái nagy számmal, köztük Nyíri Géza ny. felügyelő, a városi adóhivatal tisztviselői közül sokan résztvevén kartársuk Voith István gyász-szában, a debreceni újságróli kar küldöttsége és még sokan mások a város társadalmából. Dr. Szabó János rónkat. lelkész végzte a beszentelést. — Csernus Gáspár karnagy megindító gyászéneket adott elő. A nagy hűség ellenére többszázfónyi gyászoló közönség kísérte el az elhunyt utolsó útjára. A nyitott sírnál ima és gyászének hangzott el, majd elföldeltek a koporsót az elhunyt hitvesének porrései mellé.

A ravatalra küldött koszorúk felírásai: Apának: Ilona, Mihály. — Édesapának: Anna, Pista. — Apátnak: Puszl. Imi. — Kegyeletes megemlékezésül: Országos Magyar Sajtókamara. — Mély részvéttel: Függetlenség igazgató-sága. — Kegyelettel: Stádium lapok: Báthori Hüttner János. — Szeretett sógorunknak: Ilona és Dénes. — Örök álmოდ legyen zavartalan: Ilona és Dénes. Felejthetetlen drága jó sógorunknak: Emma, Erasmus. — Öszinte részvéttel: Erzsök és Zoltán. — Mély részvéttel: Leona, Gyurka, Lici. — Akit legjobban szerettél: Eszterke, Katalin. — Fájdalommal búcsúzunk: Sándor és Judit. — Utolsó üdvözléssel: Liszt Nándor és felesége. — Ezeket kívül még több koszorú, igen sok csokor és virág.

— László Imréné szül. Mannó Irma, elt. 67. évet. Temetése szombaton délután négy órakor lesz a díszravatalozó tem-remből. Elhunytban László Imre nyug. MÁV felügyelő feleségét gyászolja. Temetését: Fehértói vállalata végzi.

— Ripczó Katalin nyug. MÁV pénztár-kezelő 72. éves korában elhunyt. Temetése pénteken délután négy órakor lesz a Köztemető III. ravatalozó terméből. Dankó temetkezési vállalat.

Szabados János

banktisztviselő 22. éves korában elhunyt. Temetése pénteken délután 8 órakor lesz a Köztemető II. A.) ravatalozó terméből g. k. zertartással. Lakás: Bálint Papp ucca 5. Pusztai temetkezési intézet.

S P O R T

A szezon első mérkőzése lesz vasárnap a DVSC pályán

A DVSC csapata vasárnap délután 2 órai kezdettel a Diószegi úti sporttelepen játszik Diósgyőr-Szerencs válogatottjával. A külön játékteret képviselő vendégesapat ellen mutatkoznak be a DVSC új játékosai. Felváltva félidőnként újszólva mindenki szóhoz jut az érdekes mérkőzésen, mely a szezon első futballeménye lesz.

Nagy hidegben is kiadós, komoly edzést tartott a DVSC tegnap délután. A játékosok remekül mozogtak, az újak közül Millye, Bódy, Mácsay-Mánits és Kocsárdy játszott különösen ragyogóan, de pompásan bevált Szabó is a fedezetekben.

A Cégliga felosztása befejezett tény. A belügyminiszter nem fogadta el a Cégligának azt a kérelmét, hogy a miniszter helyezze hatályaon kívül a Cégliga felosztását kimondó határozatot.

Az NB III. új sorsolását megejtették. Most már tehát semmi akadály nem esik a keleti kerületben sem az alszövetségi bajnokság sorsolásának, amit a napokban meg is ejtenek.

Berecz, a Boeska volt csatára nagy tornában van már is. Csapata tegnapi edzésén három bombagólt lőtt.

Az MLSz közgyűlése március 9-én lesz. A felsőtisztai kerület közgyűlését február 23-án tartják Debrecenben.

Az ökölvívó csapatbajnokság utolsó mérkőzéseit játszik szombaton az FTC—BSZKRT és BVSC—BTK. Papírforma szerint az FTC bajnokságát már nem lehet elvenni.

Miskolc és Debrecen ökölvívói vasárnap délután 4 órakor mérkőzést rendeznek a DTE tornacsarnokában. A versenyre mindkét város legjobb ökölvívóit vonultatja fel. A versenyre játékosok elővetelben Gyürky Sándor papírkereskedésében (Kossuth uca) váltathatók.

A DEAC február 1—2-án rendez a központi egyetem diszadvárán Kelet-Magyarország 1941. évi asztali teniszbajnokságát, melyen az ország minden részéből összerendelt versenyzők fognak küzdeni a bajnoki babérokért. A versenyre résztvesz a sokszoros magyar bajnok: Sós Ferenc is, akinek kiforrott játékában valóban gyönyörködhet a közönség.

A DTE február hó 8-án este 7 órakor a városháza kistanácstermében alapszabályszerű tárgysorozattal évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagokat ezennel meghívja az elnökség.

Közzgazdaság

Terményfőzede. Búza 78 kg-os 23.80, rozs 71 kg-os 19.80, zab 41 kg-os 22.80, sörárpa kiváló 26.70, sörárpa elsőrendű 25.70, sörárpa 24.70, ipari 68 kg-os 23.40, takarmányárpa 65—66 kg-os 21.40, takarmány középminőségű 20.40, tengeri 18.30 pengő mázsánként.

Ferencvárosi sertesvásár. A tegnapi ferencvárosi sertesvásáron az irányzat élénk volt, az árak változatlanok.

22111/1940 tk. sz. Árverési hírdetmény-kivonat. — A debreceni kir. járásbírósa, mint tkvi hatóságától. — Dr. Dusa István végrehajtónak. Szabó Gábor és neje Csiba Margit végrehajtást szenvedők ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 53 P 10 fillér tökéletesítés és járuléka behajtása végett a Debrecen sz. kir. városban fekvő s a debreceni 2588 sz. betétben A I. 9—12, 17—18 sor. 23407, 23408, 23409, 23410, 23411/1, 23414/1. hrsz. alatt felvett 6 hold 475 négyszögöl területű, a Halápon fekvő szántó, árok és rét-re a C 1—2 alatt Debrecen sz. kir. város közönsége és a Kaszáló birtokosok javára bekebelezett szolgalmi jogok fenntartásával 3813 P kiküldési árban elrendeli. Az árverést 1941 évi február hó 17. napján délelőtt 10 órakor a telekkönyvi hatóság helyiségében (Deák Ferenc uca 17. sz. I. ajtó) fogják megtartani. Az árverés alá eső ingatlant a kiküldési ár kétharmadánál alacsonyabb áron eladni nem lehet. Bánatpénz a kiküldési ár 10 százaléka, melyet a magasabb ígért ugyanannyi százaléka kell kiegészíteni. — Debrecen, 1940 évi szeptember hó 27. napján. Dr. Görömbey sk. bíró. A kiadomány hitelül: Miléne kiadó.

Hölgyek figyelme! Tartós Dauert víz, vasodolást készítenek Kerékgyártó fodrásznál Püspöki palota, Déri sarok. 1909 2. 23

Legmagasabb ár veszik aranyat, ezüstöt, fogaranyat. Almann Sándor ékszerész, Piac uca 87. 330 2. 28.

KERESLET
DESZKAT, használtat, öt méter hosszú, 30 cm. szélest keresek megvételre. Címet kérem a kiadóba leadni, 1667 vv

ÉLELMISZER ITAL
Többféle nemes előhalak állandóan olcsón kaphatók. Pásti u. 2. Halüzlet. 1189 2. 9

Tüzelőt ön is Eötvös 18. Ajtó u. 17. alatt vásárolhat. 224

TELJES ELLÁTÁS
Ürisszony háznál jó házikosztra két úriemberrel elvállalja. Cím a kiadóban. 344

RADIO
Rádiót tökéletesen javít, alakít és modernizál olcsón, gyorsan és felelősséggel Szabó Lajos műszerész, Csapó 86. 805 1. 31.

HANGSZER
Bécsben képeztett zongora hangoló olcsón lekiismeretes munkát véggez. Ebenstein Márton, Csokonai uca 17. szám telefon: 30-89. 248 2. 28.

Bécsben képeztett zongora hangoló olcsón lekiismeretes munkát véggez. Ebenstein Márton, Csokonai uca 17. sz. Telefon: 30—89. 248 2. 28.

Bejárónó jó bizonyítvánnyal félnapra felvétetik. Kályn tér 11. Zelinger. 349

Bejárónó, ki szépen mos, vasal, egész napra felvétetik. Árpád tér 20. 342

Bejárónót keresek délelőtti órára. Rákosi Jenő 4. 339

Megbízható nő idős úriember háztartása és gondozására felvétetik. Jelentkezni lehet Szent Anna 55. Rankay, vagy Veress u. 24 3—4 óra között. 337

Fiatall bejárónót jó bizonyítvánnyal felvesszek. Maróthy 41. 336

Bejárónót elsejére felvesszek. Halász Sándor, Timár 52. 335

Dolgozserelő bejárónót 5 órai munkára felvesszek. Kandia 15. Varróda, hátul. 334

Takarítónőnek fiatal leányt keresek jó bizonyítvánnyal. Gyógyszerár, Mester uca. 333

Bejárónót, ügyeset, megbízható keresek elsejére. Bika bérház II. em. 3. 104

AJANLAT

Már 10 pengőért kaphat drapériás függőnyt, csipkeszövet maradókat 360 szélesben Rozmánénál, Rothermere u. 36. 1213 2. 9.

Cipőszükségletét legolcsóbban Ökrös saját-készítményű raktárából szerezheti be, Sas u. 1. 806 1. 31.

Aranyat, ezüstöt, brilliánt legmagasabb áron bevált Pollák Endre ékszerész, Hatvan u. 2. 1190 2. 10

Szappannak való zsíradékok szappanra becsereleik, Pál János szappanosmester, Kölcsey u. 8. sz. 1278 2. 12.

Önkéntes urak egyenruhájukat bizalommal készíttessék Tegdesnél Kályn tér 19. Püspöki palota. 1162 2 8

Használt varrógépek — nagy választékban, varrógépresek minden géphez. Javítások jótállással. Vétel, csere, kölcsönzés. Csapó u. 101. Műszerész. 881 2. 3

Legolcsóbban fest tisztít férfi és nő ruhákat Weisz, Arany János u. 29. szám. 1210 vv.

Zöldség, prima csalóközi, répa, zeller kisenyben, nagyban kapható. Arany János 54. 91 2. 26.

Legmagasabb ár veszik aranyat, ezüstöt, fogaranyat. Almann Sándor ékszerész, Piac uca 87. 330 2. 28.

KERESLET
DESZKAT, használtat, öt méter hosszú, 30 cm. szélest keresek megvételre. Címet kérem a kiadóba leadni, 1667 vv

ÉLELMISZER ITAL
Többféle nemes előhalak állandóan olcsón kaphatók. Pásti u. 2. Halüzlet. 1189 2. 9

Tüzelőt ön is Eötvös 18. Ajtó u. 17. alatt vásárolhat. 224

TELJES ELLÁTÁS
Ürisszony háznál jó házikosztra két úriemberrel elvállalja. Cím a kiadóban. 344

RADIO
Rádiót tökéletesen javít, alakít és modernizál olcsón, gyorsan és felelősséggel Szabó Lajos műszerész, Csapó 86. 805 1. 31.

HANGSZER
Bécsben képeztett zongora hangoló olcsón lekiismeretes munkát véggez. Ebenstein Márton, Csokonai uca 17. szám telefon: 30-89. 248 2. 28.

Bécsben képeztett zongora hangoló olcsón lekiismeretes munkát véggez. Ebenstein Márton, Csokonai uca 17. sz. Telefon: 30—89. 248 2. 28.

BÜTOR

Két darab használt régi frásztal eladó. Cím a kiadóhivatalban. 588 vv.

Hálószobák, ebédlők, kombinált szobák, konyhaberendezések Szalmon bútorüzletben. Jó minőség, előnyös árak. Részletre is. Hunyadi u. 2. szám alatt. 534 3. 25.

TÜZELŐ ANYAGOK
Száras tűzifa- és szén-szükségletét legolcsóbb napiarban Péterfia 53. alatt szerezheti be. 112 2. 26

Hasított akác szőlőkaró 180 cm. bármilyen mennyiségben előjegyezhető. Hid u. 14. Gázgyárral szemben. Telefon 20—27. 253

Száras bükk, tölgy és akácfa aprítva, olcsóbb és jobb szén azonnali szállításra. Hid u. 14. Gázgyárral szemben. Telefon 20—27. 253

Borsodi szén kicsinyben és nagyban állandóan kapható. Rákóczi uca 18. 354

Élőszőlő akác aprított fa, hazai szén kaphatók. Draskovits Rudolfnál, Rákóczi uca 12. 363

ÜZLET MŰHELY RAKTARHELYISÉG
Húsz év óta fennálló cipészműhely kiadó. — egy hosszukarú cilindertoppoló gép eladó. Rakovszky u. 8. 346

LAKAST KERES
Keresek azonnalra különbejáratú rendes bútorozott szobát a központban. Címet kérem leadni a kiadóba „Vasárnap költözök” jellegre. 1928

BÜTOROZOTT SZOBA
Különbejáratú bútorozott szoba. Fűrdőszobahasználattal kiadó. — esetleg fűtéssel. Ajtó u. 11. 294

Különbejáratú bútorozott szoba kiadó. Kályn tér 11. Zelinger. 348

Különbejáratú bútorozott szoba azonnal kiadó. Rákosi Jenő u. 5. földszint 3. 343

Különbejáratú csinos bútorozott szoba kiadó I-re. Kigyó u. 36. 341

Egyetemhez közel bútorozott szoba kiadó. Poroszlay út 35—37. 338

Bútorozott uccai kényelmes szoba különbejáratú kiadó. Péterfia 30. Kapu alatt balra. 325

Elegánsan bútorozott uccai szoba kiadó. Török Bálint 22. sz. 323

VEGYES
Egy láda szappan található. Igazolt tulajdonosa átveheti Péceli uca 19. sz. Bíró. 105

Utítarsat autóval Miskolcra szombatra. Búvebbet Kósa kalapüzem, aGmbrinus passage. 324

INGÓSÁG ELADÁS
Ürisszoba garnitúrák, szép régi órák, festmények, szőnyegek, stíl bútorok olcsón szerezhető be az Ingóság-közetítőben, Püspöki bérpalota. 1131 vv.

Fehér hermelin belépő eladó. Piac u. 42. Fodrászüzlet. 358

Használt frakk, szmoking, fekete zakó eladó. Kölcsey u. 12. 351

GAZD. ESZKÖZÖK
Járgányok és kézi szerekavágók, malomberendezés, koresolyák, műkoresolyák, cipővel is, eladók. Csapó 61. 360

INGATLAN FORGALMI IRODAK
Eladó ingatlanok: kétemeletes nagyjövendelmű bérpalota, több kisebb és nagyobb ház. Maté ingatlaniroda. — Blaháné 14. Rendőrpalota mögött. 227

ELADÓ HÁZ
Ferenc József út 4. sz. bérház 3 földszintes és 1 emeleti lakással, két bolti helyiséggel, a város egyik legszebb helyén. Cím a kiadóban. 1+

Jókai uca 9. C. számú családi ház, ötszobás lakással, nagy udvarral. Tulajdonos címe a kiadóban. 2+

Libakert, Szegfü u. 19. jól jövendelmű ház kerttel eladó. Telefon: 24—91. 328

ELADÓ HÁZHELY
Villatelek a Nagyerdő alatt a Hadházi uca-ból nyíló Dobsina uca-ban 268 négyszögöles villatelek négyszögölként 11 pengő árban eladó. Felvilágosítást ad a Kölcsey Sörgyűző Egylet bankpénztára. Kossuth uca 8. szám alatt. 140+

Széchenyi uca 85. sz. telek, úgy egy darabban, mint parcellákban is megvehető. Felvilágosítás a kiadóban. 4+

Külsővásártér 15. sz. 826.60 négyszögöl telek két lakással, nagy raktárakkal eladó. Cím a kiadóban. 6+

Komlóssy út 45. és a Dóczy József uca-ra néző három telek igen előnyös feltételek mellett. Tulajdonos címe megtehető a kiadóban. 5+

Olcsó házhelyek a Poroszlay úton és az Erdősoron. — Érdeklődők forduljanak a Debreceni Működőházhoz. — Fűrdő u. 2. szám. 210

Gratifikáció felelős: PÁLFI JÓZSEF
Kiadóhivatal felelős: NY. SZIGETHY GYULA igazgató

Kiadja és nyomja a NY. SZIGETHY GYULA és LAPKIDŐ BESZÉLVÉNYTÁRSASÁG

Felelős nyomdavezető: SZIGETHY KÁROLY.

APRÓHIRDETÉSEK

ALKALMAZÁST
nyer férfi

Házmesternek rendszerető, tisztességes házas-pár felvétetik. Apafi u. 22. 294

Ügyes kifutótű felvétetik fűszerüzletbe — azonnal. Csapó uca 84. szám 102

Autószerelő felvesszek. — Szoboszlay, Széchenyi 24. 103

Irodai tisztviselőt, gyors és gépirót, azonnal felvesszek. Schön keztyűs, Alföldi palota. 362

Házmestert keresek. Feltételek megállapodás szerint. Komlóssy út 8/b. 332

ALKALMAZÁST
keres férfi

Gazdai, kulesári helyet keres 32 éves nős gazda, hadmentes, hívásra saját költségén bemutatkozik. Kati Imre gazda, Péterfia 53. ötödik ajtó. 357

ALKALMAZÁST
nyer nő

Jól főző szakácsné és perfekt szobaleány felvétetik. Széchenyi u. 21. sz. 352

Ügyes és megbízható leányt kifutónak azonnalra felvesz — Sinay illatszertár, Vár u. 2. 347

ALKALMAZÁST
keres nő

Erdélyből való fiatal özvegyasszony 6 éves fiával mindenesnek — azonnal elmenne. Bethlen u. 37. 345

Idősebb nő ajánlkozik házakhoz fehérneműt varrni, javítani, esetleg betegápolásra is vállalkozik. Vilmos császár körút 66. 349

HÁZTARTÁSI
ALKALMAZOTT

Gyermekszertető, 16—17 év körüli bejáróleányt felvesszek. Sámsoni út 10. 1927 2. 1.

Jól főző mindenes elsejére felvétetik. Thaly Kálmán u. 14. 331

Főzni tudó bentlakó mindenest keresek február elsejére. Hüvelyes 6. 361

Bejárónó azonnalra felvétetik. Hirsch Kálmán, Arany János u. 60. 359

Bejárónó egész napra felvétetik. Batthyány u. 1. Vendégő. 350

Megakarja ismerni DEBRECEN T? Vegye meg a Debreceni címtárt kapható minden könyvkereskedésben.